

Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2030

Põhja-Pärnumaa 2023

Sisukord

Milline on Põhja-Pärnumaa valla arengusuund?	3
Kuidas arengukava valmis ehk sissejuhatus?	5
Kes elavad Põhja-Pärnumaa vallas?	6
Kes on Põhja-Pärnumaa ettevõtjad ja tööandjad?	7
Millised on valla lasteaiad ja koolid?	10
Kuidas Põhja-Pärnumaalased vaba aega veedavad?	11
Milliseid sotsiaalteenuseid pakutakse?	17
Milline on Põhja-Pärnumaa füüsiline keskkond?	18
Millised on Põhja-Pärnumaa valla tugevused, nõrkused, ohud ja võimalused?	21
Milline on tuleviku visioon, missioon ja strateegilised eesmärgid?	25
Kuidas Põhja-Pärnumaa rohevalda edendab?	27
Lisad	29
Üle 100 elanikuga alevid ja külad: 01.01.2020 ja 01.01.2023 seisuga	29
Põhja-Pärnumaal elavate leibkondade profiilid arengukava koostamisel 2018	30
Tegevuskava	32
Investeeringud valla eelarvest 2024-2028	39
Põhja-Pärnumaa valla haridus- ja noortevaldkonna hetkeseis	40

Milline on Põhja-Pärnumaa valla arengusuund?

Arengukava ja eelarvestrateegia aluseks on võetud Põhjamaade mudel. See tähendab, et koguda teenused tõmbekeskustesse, et oleks võimalik pakkuda elanikele võrdset ja kvaliteetset avalikku teenust üle valla. Meie kolm tõmbekeskust on Vändra, Tootsi ja Pärnu-Jaagupi alev.

Eesmärk on muuta vald atraktiivsemaks noortele peredele ja ettevõtetele. Inimeste ja ettevõtete huvi Põhja-Pärnumaa vastu on kasvanud tänu roheenergia valdkonna arengutele ning tulevaste tööstusparkide rajamisele. Nii muutubki meie vald atraktiivsemaks suuremat lisandväärtust pakkuvatele ettevõtetele, kes on huvitatud meie vallas tegutsemisest ning vajavad selleks ka kohalikku tööjõudu. Valla jaoks on prioriteetne fokuseerida tegevused suunal, mis tagaks valla elanike, maksumaksjate arvu kasvu. Uued elanikud vajavad elamispinda, mida tagame üürimajade rajamisega Vändra, Tootsi ning Pärnu-Jaagupi alevitesse.

Selleks, et parendada avalike kvaliteetsete teenuste kättesaadavust vallas, arendame välja atraktiivsemad tõmbekeskused. Õpilaste arvu suurendamiseks lasteaedades ja koolides investeerime täiendavate ruumimahtude loomisesse. Arendame välja kaasaegse avaliku ruumi, infrastruktuuri ning vallasisesse transpordi tõmbekeskustesse jõudmiseks. Enamus suured külakogukonnad tõmbekeskustest jäävad 7 km kaugusele. Panustame uute kogukonnakeskuste arendamisesse, mille tulemusel paranevad vabaaja veetmise ning sportimise võimalused.

2022 ja 2023. aastal vaadati üle valla omandis olev kinnisvara, et leida lahendused kasutuses mitteolevate hoonete tuleviku osas ning planeeriti kasutuses oleva kinnisvara reorganiseerimine. Järgmise perioodi põhieesmärgiks on planeeritud reorganiseerimise elluviimine ning seeläbi tegevused tulubaasi suurendamiseks kulude optimeerimise, varade realiseerimise investeeringutest tekkivate tulude kaudu. Hoonete kontekstis on oluline fookus energiatõhususel. Avalike teenuste osutamisel nullenergia hoonete suunas liikumine on vallale oluline kokkuhoiupunkt.

Sotsiaalvaldkonnas kohaneme uue hooldekodude reformi ning selle tagajärgedega. Eesmärk on tagada elanikkonnale võimalikult kodulähedases keskkonnas sotsiaalteenuste kättesaadavus ning toetada lastega perede heaolu. Samuti on oluline välja selgitada, milline võiks olla tulevikus hooldekodude omandisuhe.

Põhja-Pärnumaa valla neli peamist arengusuunda ning tulemuse saavutamiseks vajalikud eesmärgid ühes tegevustega on:

1. Elukeskkonna säilitamine ja parendamine

- Korrastatud teedevõrk
- Elanikud on varustatud korraliku joogivee ja kanalisatsiooniga
- Korrastatud kinnisvara:
 - Renoveeritud sotsiaalpinnad ja hoolekandeesutused
 - Renoveeritud kultuuri- haridusasutuste pinnad
- Korrastatud ühistranspordivõrk
- Valla keskuste avaliku ruumi väljaarendamine
- Korrastatud ja tähistatud turismiobjektid
- Kaunis elukeskkond

- Korraldatud ja keskkonnaohutu jäätmekäitlus

2. Ettevõtlikkust soodustav keskkond

- Ettevõtlusalade ning taristu arendamine ja kaasajastamine
- Ettevõtlikkuse edendamine, koostöösidemete loomine, valla mainekujundus
- Väljastpoolt tulevate projektide eelduste ja võimaluste kasutamine

3. Strateegiline eesmärk: kvaliteetne, kaasaegne ja optimeeritud haridus- ja kultuuriasutuste koostöövõrgustik

- Õppimine on isikukeskne ja toetab tema igakülgset arengut
- Haridus- ja noorte valdkonnas töötavad innustunud ja pädevad inimesed. Noorte huvitegevuse võimalused vastavad nende soovidele ja vajadustele.
- Asutuste võrk on tasakaalus

4. Kvaliteetne ja optimaalne heaolu- ja sotsiaalteenuste võrgustik

- Vastutustundliku ja iseseisvalt toimetuleva vallaelaniku füüsilise, vaimse ja psühhosotsiaalse keskkonna toetamine
- Sotsiaalvaldkonnas töötavate inimeste väärtustamine
- Optimaalne hoolekandeesutuste võrk
- Lastega perede heaolu tagamine
- Eakate ja erivajadustega inimeste teenuste arendamine
- Eakate ja erivajadustega inimeste teenuste arendamine
- Esmatasandi tervishoiu säilitamine ja parendamine

Konkreetsed tegevused eesmärkide saavutamiseks on kirjeldatud arengukava tegevuskavas ning numbriliselt eelarvestrateegias.

Kuidas arengukava valmis ehk sissejuhatus?

Arengukava koostamise eesmärk oli kokku leppida 2017. a. haldusreformi käigus loodud Põhja-Pärnumaa valla terviklik arenguplaan. Arengukava on valla strateegilisi eesmärke ja nende saavutamiseks vajalikke tegevusi kavandav dokument, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Arengukava periood on 2019-2030.

Arengukava ülesehitus järgib Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse 20. märtsi 2018 määruse nr 6 „Põhja-Pärnumaa valla arengudokumentide menetlemise kord“ § 4 sätestatut. Valla arengukavas esitatakse:

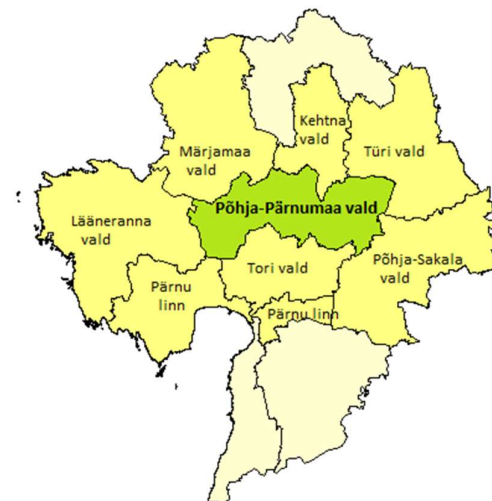
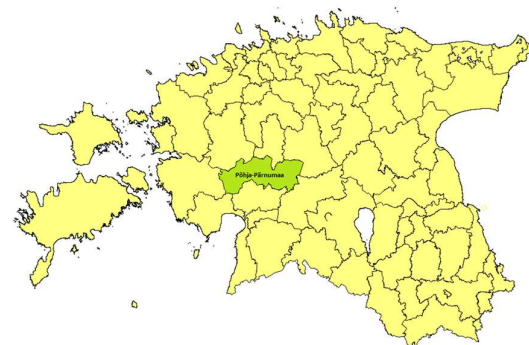
- 1) majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused;
- 2) probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüs tegevusvaldkondade lõikes;
- 3) tegevusvaldkondade strateegilised eesmärgid koos taotletava mõjuga arengukava perioodi lõpuni;
- 4) strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused arengukava perioodi lõpuni, sh Põhja-Pärnumaa omavalitsuste ühinemislepingus kokku lepitud investeeringud või arendustegevused.

Arengukava koostamisel korraldati viis ümarlauda, millest esimene keskendus piirkonna jaoks olulistele väärtustele, visioonile, missioonile ja strateegilistele eesmärkidele. Teisel ümarlual täpsustati eeltoodud ja hakati koostama tegevuskava eesmärkide saavutamiseks. Viimased ümarlauad tegelesid detailselt tegevuskava täpsustamise ja täiendamise ning riskide hindamisega. Arengukava koostamisel arvestati valdade ühinemislepingusse kirjapandut ning koostamise protsessis kaasati valla vastavate valdkondade spetsialiste, volikogu liikmeid ja teisi valla arengust huvitatuid.

Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2030 on vastu võetud Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 19. septembri 2018. a määrusega nr 36.

Igal järgneval aastal vaadatakse arengukava koos oma tegevuskavadega üle ja viiakse sisse parandused ja täiendused.

Põhja-Pärnumaa valla paiknemine

Kes elavad Põhja-Pärnumaa vallas?

Põhja-Pärnumaa vald loodi 21. oktoobril 2017. aastal Halinga, Tootsi ja Vändra valla ning Vändra alevi ühinemisel. 01.01.2022. aasta seisuga elas vallas 7932 ja 01.01.2023 seisuga 7975 (kasvas 43 inimese võrra võrreldes eelmise perioodiga) inimest ning valla territooriumil on 86 küla ning kolm alevit (Tootsi, Pärnu-Jaagupi ja Vändra) (joonis 1).

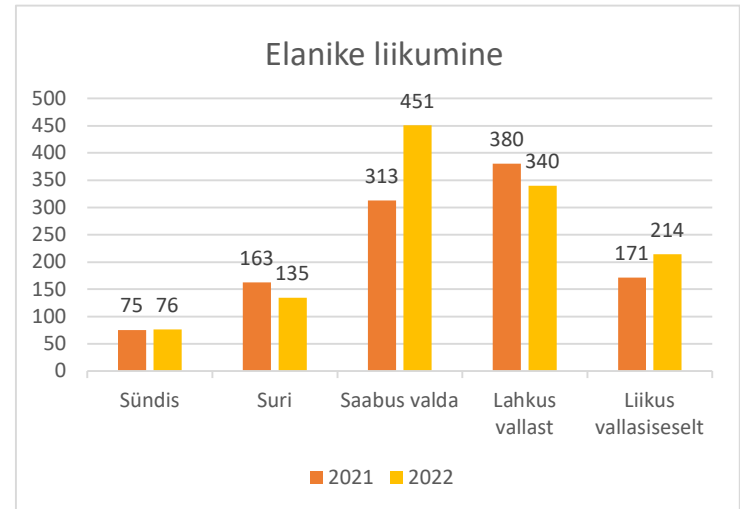
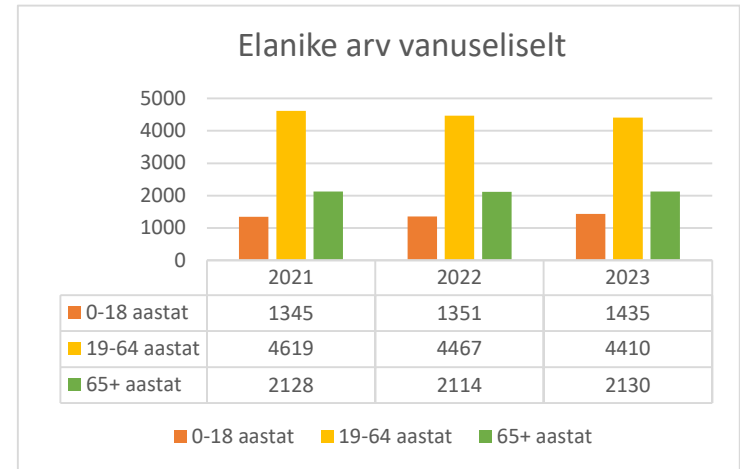
Valla haldusterritoorium on 1010,1 km², mis teeb keskmiseks elanike tiheduseks 7,89 inimest ühe ruutkilomeetri kohta.

2022. aastal sündis 76 ja suri 135 inimest, valda saabus 451 ja lahkus 340 inimest, vallasisene liikumine on 214 inimest.

Peaaegu veerand rahvastikust on vanemad kui 65 aastat (26,70%) ning laste ja noorukite osakaal on ca 17,99%. Tööelised inimesed moodustavad 55,29 % valla elanikkonnast (vt joonist 2).

Joonis 1. Põhja-Pärnumaa valla asustusüksused (üle 100 elanikuga alevit ja külad)

Joonis 2. Elanike vanuseline struktuur ja liikumine

Kes on Põhja-Pärnumaa ettevõtjad ja tööandjad?

Äriregistri andmete kohaselt oli 2023. aasta 27. märtsi seisuga Põhja-Pärnumaa vallas registreeritud 1 433 ettevõtet, sealhulgas aktsiaselts 8, osaühinguid 808, mittetulunduslikke ühinguid 129, sihtasutusi 3, täisühinguid 3, tulundusühistuid 12, usaldusühinguid 10, füüsilisest isikust ettevõtjaid 216, korteriühistuid 216, maaparandusühistuid 2 ja kohaliku omavalitsuse asutusi 26.

Statistikaameti andmetel oli 2018. aastal tööandjatena vallas 278 ettevõtet pakkudes tööd 1839 inimesele ning 2023. aastal vastavalt 259 ettevõtet 1920 töötajaga (Tabel 1). Olulised tööandjad vallas on haridus- ja kultuuriasutused, sotsiaalhoolekandeesutused ja vallavalitsus, mis pakuvad rakendust kokku 559 inimesele. Vallas tegutseb ka 100% osalusega ettevõtte on AS Mako (põhiülesandeks veevarustuse ja heitvee kanaliseerimise teenuse pakkumine).

Erasektori ettevõtete tegevusvaldkonnad on toodud tabelis 1. Kõige enam on primaarsektoris (põllumajandus, metsandus) tegutsevaid ettevõtteid, vähem tertsiaarsektoris (teenindus) ja sekundaarsektoris (mäetööstus, töötlev tööstus, ehitus) tegutsejaid. Samas on tööstuses rohkem töötajaid kui põllumajanduses ja metsanduses.

Tabel 1. Põhja-Pärnumaa territooriumil tegutsevad ettevõtted, kellel on töötajad või käive seisuga aprill 2018 ja aprill 2023 (allikas: Maksu- ja Tolliamet):

TEGEVUSALA	Töötajatega ettevõtete arv omavalitsuses		Omavalitsuse tööandjate deklaratsoonis TSD märgitud töötajate arv		Keskmine palk sellel tegevusalal omavalitsuse territooriumil tegutsevates ettevõtetes (eurodes)	
	apr.18	apr.23	apr.18	apr.23	apr.18	apr.23
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	47	51	286	292	1001	1654
Töötlev tööstus	33	41	484	486	1024	1623
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine		3		15		1501
Ehitus	30	42	197	189	1060	1466
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite ja mootorrattaste remont	38	39	241	256	811	1094
Veondus ja laondus	14	20	76	102	835	1106
Majutus ja toitlustus	5	8	27	23	702	815
Info ja side	7	6	9	8	1027	2193
Kinnisvaraalane tegevus	4	4	11	8	737	1081
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	12	16	15	30	981	1512
Haldus- ja abitegevused	7	10	25	44	772	1078
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus			451	441	1046	1563
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg		3		8		902

Muud teenindavad tegevused	2	16	5	18	1284	1142
Tegevusala määramata	3		11		503	

Põhja-Pärnumaal on mitmeid olulisi turismivaatamisväärsusi – C. R. Jakobsoni Talumuuseum Kurgjal, Automuuseum Halinga piirkonnas, Jaanihanso Siidrivabrik ja Kõrsikuvabrik ning Lepiku-Mardi kollektsioonaeid Halinga piirkonnas, Piesta-Kuusikaru mahlatootmine Kullimaa külas, Soomaa Rahvuspark ja mitmed teised. Põhja-Pärnumaa vald kuulub Rohelise Jõemaa Koostöökogu piirkonda, Eesti Linnade ja Valdade Liitu, Pärnumaa Omavalitsuste Liitu.

Tabel 2. 2019. a oli tegutsevaid äriühinguid töötajate arvu ja tegevusalade järgi Põhja-Pärnumaal järgnevalt:

Töötajate arvu grupp/EMTAK tegevusala	0	1-9	10-49	50-249	250 ja enam	KOKKU
A Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	124	73	4	2		203
B Mäetööstus		1				1
C Töötlev tööstus	13	23	11	2		49
D Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine		1				1
E Veevarustus; kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus		1				1
F Ehitus	15	39	8	1		63
G Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	30	41	5	1		77
H Veondus ja laondus	16	20	2			38
I Majutus ja toitlustus	6	6	1			13
J Info ja side	5	7				12
K Finants- ja kindlustustegevus	2					2
L Kinnisvaraalne tegevus	13	6				19
M Kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus	27	16				43
N Haldus- ja abitegevused	9	14	2			25
O Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	Statistikaamet ei avaldanud					
P Haridus	2	2				4
Q Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1	3	1			5
R Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	6	3				9
S Muud teenindavad tegevused	29	10				39
KOKKU	298	266	34	6		604

2022. aasta jooksul oli vähem kui 10 töötajaga ettevõtteid 581, 10-49 töötajaga 32, 50-249 töötajaga 6, sellest suuremaid 0. 2019 aasta ülevaadet tehes ei kehtinud statistikaametis samasugused statistilised analüüsid kui eelmisel perioodil ja seega samasugust tabelit tegevusalade kaupa kui tabelis 2 uuendada ei ole võimalik.

Töötajate ja maksumaksjate koguarv vallas on 3572 (allikas: Maksu- ja Tolliamet). Keskmine brutopalk Põhja-Pärnumaal oli 2021 aasta seisuga 1221 eurot ning 2022. aasta 31. detsembri seisuga 1334 eurot (2018 oli 906). Teada ei ole, kui suur hulk elanikkonnast käib tööl väljaspool koduvalda (vt lisa 2). Töötuse määr arengukava koostamise hetkel 01. jaanuari 2018. a. seisuga oli 4,5% (173 inimest). Registreeritud töötute arv 01.01.2023 seisuga oli 247. Töötuse määr oli vallas 2022. a lõpus 5,5% ja kogu Eestis 7,7%.

Millised on valla lasteaiad ja koolid?

Haridusasutuste arv 2022/23 õppeaastal on valla territooriumil 11, millest kaks on lasteaiad, üks lasteaed-alkkool, kaks lasteaed-põhikooli, kaks põhikooli, üks gümnaasium ning kolm on huvikoolid (sh üks erahuvikool).

Õpilaste arv Põhja-Pärnumaa valla koolides on viimase kümne aasta jooksul märkimisväärselt vähenenud, kuid viimastel aastatel stabiliseerunud. Kui 2012/2013 õppeaastal käis koolides kokku 819 õpilast, siis 2022/2023 õppeaasta 10. septembri seisuga on õpilasi 756 (eelmisel õppeaastal 745 õpilast). Valla lasteaedades käib 10. septembri 2022 seisuga 389 last, lasteaedades käivate laste arv suurenes võrreldes eelmise aastaga 15 lapse võrra.

Koolieelsetes lasteasutustes ja üldhariduskoolides on ühtekokku 160 õpetajat, kes täidavad 130 töökohta. Nii koolides kui lasteaedades on ülekaalus õpetajad vanuses 50+.

Põhja-Pärnumaa lapsed käivad teistes omavalitsustes lasteaias ja koolides ning samamoodi käivad teiste omavalitsuste lapsed Põhja-Pärnumaa lasteaedades ja koolides. Lasteaia teenuse osas müüakse teenust sama palju kui ise sisse ostetakse ning koolide osas ostetakse kooliteenust enam teistelt sisse.

2023.-2027. aasta sügisel kooliealisteks saavate laste arv on aastati väga erinev, kui 2024. aasta sügisel alustab tänaste prognooside kohaselt kooliteed 59 esimese klassi õpilast, siis 2025. aastal on see arv 92 ja langeb 2028. aastal 66 lapseni.

Huvihariduskoole on valla territooriumil kolm: M. Lüdigi nimeline Vändra Muusika- ja Kunstikool, Pärnu-Jaagupi Muusikakool ja Jalgpallikool Vändra Vaprus.

Õpilaste arv valla munitsipaalhuvikoolides on kokku 140.

Kuidas Põhja-Pärnumaalased vaba aega veedavad?

Raamatukogud: vallas töötab alates 01.03.2019 Põhja-Pärnumaa Raamatukogu, mille struktuuriüksusteks on 9 haruraamatukogu.

RMTK nimi	Teeninduspiirkonna elanike arv seis 31.12.2022	Kasutajate / Laenutajate arv seisuga 31.12.2022	Teavikute arv seisuga (eksemplari) 31.12.2022	Töökohtade arv seisuga 01.05.2023	Muud teenused
Põhja-Pärnumaa raamatukogu (Vändra raamatukogu)	2433	717/682	35 954	4 (direktor, 2 raamatukoguhoidjat ja 1 koristaja)	Avalik internetipunkt
Libatse haruraamatukogu	564	162/11	8 229	0,4 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt
Pärnu-Jaagupi haruraamatukogu	1766	569/524	21 114	2,5 (2 raamatukoguhoidja kohta, mida täidavad 3 inimest ja 0,5 koristaja kohta)	Avalik internetipunkt, täidab kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas.
Vahenurme haruraamatukogu	372	103/102	7 269	0,6 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt
Tootsi haruraamatukogu	767	190/185	8 000	0,85 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt, täidab kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas
Suurejõe haruraamatukogu (asub Juurikaru koolimajas)	478	101/92	4 468	0,8 raamatukoguhoidja (täidavad Vihtra raamatukoguhoidja 0,3 ja Suurejõe raamatukoguhoidja 0,5 koormusega, kes koolivaheajal on tööl Vändra raamatukogus)	Avalik internetipunkt, täidab kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas
Võidula haruraamatukogu	136	47/31	5 553	0,2 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt

Vihtra haruraamatukogu	423	97/67	7 078	0,6 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt
Kaisma haruraamatukogu	479	138/107	6 496	0,5 raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt, täidab kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas
Pärnjõe haruraamatukogu	551	113/88	5 203	0,5 koormusega Kaisma raamatukoguhoidja	Avalik internetipunkt
Kokku	7969	2237/2261	109 364	11,6 ametikohta ja 13 töötajat (1 direktor; 10 raamatukoguhoidjat, 2 koristajat)	

Eesmärk on kujundada raamatukogud kogukonnakeskusteks, kus lisaks tavapärasele raamatukogu teenustele- trükiste laenutamine, kojulaenus, avaliku internetipunkti kasutamine, paljundamine, skaneerimine, infootsing, lugemisega seotud ürituste korraldamine, lisandub juurde uusi teenuseid. Näiteks kilelõikuri, 3D printeri, laserlõikuri, spiraalkõitja, overlokk, õmblusmasina ning märgimasina kasutamise teenuse lisamine, kunstigalerii Vändras, piirkonna turismiinfoteenuse pakkumine (Vändra, Pärnu-Jaagupi, Võidula), giiditeenus, tööriistade laenutamine, muuseumitöö korraldamine, kultuuriteemaliste huviringide korraldamine, arvuti- ja e-teenuste kasutamise õpetamine, ruumide rent, kaugtöövõimaluste pakkumine jne. Huviringidest tegutsevad Pärnu-Jaagupis, Vändras, Kaismal raamatukogu sõprade ringid, Pärnu-Jaagupis, Kaismal, Tootsis ja Vändras täiskasvanute lugemisklubid.

Seltsimajad: vallas asub üheksa rahva-, kultuurimaja või külakeskust.

Nimi	Piirkonna elanike arv	Vaba aja tegevused	Töötajate (töökohade) arv	Muud teenused	Hoone ehitamise ja viimase renoveerimise aasta
Pärnu-Jaagupi Rahvamaja	2729	Rahvatants, puhkpill, mälumäng, laste- ja täiskasvanute näitering, lauluklubi, naiskoor, traditsioonilised üritused, kontserdid, teatrid	2,6	Maja rent, inventari rent	Ehitatud 1934, renoveerimine 2003, kinoruumi ja endise garderoobi ümberehitus 2021, maja fassaadi renoveerimine 2022
Vändra Kultuurimaja	2385	Rahvatants, koorilaul, aeroobika, mälumäng, käsitöö ring, kangastelgede ring, vene keele ja peotantsu kursused, kino	4,5	Maja rent, inventari rent	Ehitatud 1977, teatrisaali renoveerimine 2014, digitaalse kinotehnika soetamine 2019, kultuurimaja välisseina remont ja sadevee süsteemi ehitamine 2020
Tootsi Kultuuri- ja spordikeskus	764	Saun-ujula, jõusaali ja võimla kasutamine.	4,5	Saun-ujula ja võimla rentimise teenus	Hoone valminud 1993. a. 2004. a. vahetatud ujula aknad ja välisuks ning osaliselt vallamaja aknad. 2017. a vahetatud võimla aknad ja spordikompleksi kaks välisust ning paigaldatud uued basseini-vee filtrid koos torustikuga, 2018. renoveeritud ujula basseiniosa. Leiliruumide renoveerimine 2020-2021, võimla katuse remont – 2021.
Suurejõe Rahvamaja	459	Käsitööring (nii täiskasvanute kui ka laste), koolitused, lastering, Vändra valla naiskoor, eakate	1	Ruumide rent	Ehitatud 1937, katuse renoveerimine 2017, WC-de renoveerimine 2020, akende vahetus – 2021. Vundamendi soojustamine 2022.

		näitering, lauluansambel ja tantsuring, kapell, vokaalansambel, õpitoad, traditsiooniliste ürituste korraldamine, VPEI seltsi tegevus, etendused ja näitused.			
Vihtra Külakeskus	361	<i>Linnetants</i> , valla naiskoor, löötspilli ansambel, eakate klubi, jooga, noortetuba, 60+ klubi	1,75	Saun, ruumide rent	Ehitatud 2009, uste ja katuse remont 2020-2021.
Pärnjõe Rahvamaja	470	<i>Linnetants</i> , folklooriansambel, laste ring, Vändra valla naiskoor, võrkpall	0,5	Ruumide rentimine	Asub Pärnjõe Kooli ruumides, mis ehitatud 1995 aastal; maaküttesüsteem paigaldatud 2012
Võidula Rahvamaja	135	Näitering, lauatenis, lauamängud, Kahooti mäng	1,5	Giiditeenus (Võidula piirkonna ja mõisa ajaloo tutvustamine). Ruumide rentimine erinevate sündmuste korraldamiseks. Duširuumi kasutus	Ehitatud 1872, katus renoveeritud 1988
Kaisma Rahvamaja	429	Lauluring, näitering, rahvatants, <i>Linnetants</i> , võimlemine naistele, võimlemine lastele, 65+ klubi, käsitöö, Kergu pererühm	1,5	Infopunkt, maja rentimine, muuseumituba	Ehitatud 1898, renoveeritud 2009, maaküttesüsteem 2012, välise kanalisatsiooni ja tualettide renoveerimine 2014
Kadjaste Vabaajakeskus – renditud MTÜle Kadjaste Külaselts	168	Koroona, piljard, lauateniselaud, jõusaal, kanga kudumise võimalus, käsitööruumid. Üritused ja koolitused	0	Avalik internetipunkt, saunateenus, maja rentimise võimalus, juuksuri teenus	Ehitatud 1985 ja renoveeritud-2007-2010

Kirikud/kogudused: Pärnu-Jaagupi kirik/Pärnu-Jakobi kogudus; Uduvere Apostel Jakobuse kirik; Püha Suurkannataja Sinaida kirik (Kergu); EELK Vändra Martini kogudus; EAÕK Vändra Apostlik Peetrus-Pauluse kogudus.

Spordikeskused ja -rajatised: Pärnu-Jaagupi Spordikeskus; Pärnu-Jaagupi Kultuuri- ja spordipark; Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskus; Vahenurme spordirajatised; Vändra spordirajatised.

Nimi	Piirkonna elanike arv	Vabaaja tegevused	Töötajate arv	Muud teenused	Hoone ehitamise ja viimase renoveerimise aasta
Pärnu-Jaagupi Spordikeskus	2729	Pallimängud, lauatennis, tennis, disc-golf, jooga, jõusaal, rühmatreeningud, tuletõrjesport, showtants, koroon, lauamängud, traditsioonilised üritused ja võistlused, skatepark, kergejõustik, eakate võimlemine	6	inventari rent, ruumide- ja spordiväljakute rent, sauna ja duširuumide kasutamine, pesumasina- ja kuivatusmasina teenus, massaaž.	Ehitatud 2000, klaasfassaadi ja katuse äärte renoveerimine – 2020, katuse ja põranda renoveerimine – 2021. 2023 akustiliste paneelide paigaldus ja valgustuse uuendamine võimalas.

Spordiklubid: MTÜ Rõõm, mis tegeleb mudilaste tantsuringiga ja Line tantsuga; Spordiklubi Tervis (matkamine, jalgpall, tervisesport); Pärnu-Jaagupi Lauatenniseklubi; Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeselts (tuletõrjesport); Jalgpalliklubi Pärnu-Jaagupi; Halinga Rahvaspordi Selts (spordiürituste korraldamine); Jalgpalliklubi Vändra Vaprus; Jalgpallikool Vändra Vaprus; Korvpalliklubi Karud; Maadlusklubi Suure Karu Pojad; Jalgrattaklubi VIKO; Terviseklubi MISPO; Vändra Ratsaspordiklubi; Vändra Tehnikaspordiklubi.

Noortekeskused – 01.01.2019 asutati Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskus, mille struktuuris on kolm noortekeskust. Noorsootöökeskus on Eesti Noortekeskuste Ühenduse liige

Keskus	Töökohtade arv	Teenused, võimalused	Klubiline tegevus	Küllastuste arv päevas
Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskus		Üle vallalise noorsootöö ühtlustamine Noorte omaalgatuse toetamine	Eesti Noortekeskuste Ühenduse liige Kango Jumps	
Pärnu-Jaagupi Noortekeskus (avatud 28.11.2003)	1,0 (noorsootöötaja)	Telekamängud, lauamängud, piljard, laualjalgpall, õhuhoki, tasuta wifi, võimalik kuulata muusikat, kasutada kööki, ruumide rent tähtpäevadeks või koolitusteks, diskod, muud noorte üritused.	Keskuses tegutseb noorteühing Eesti 4H klubi Squad. Alates 2017. a aprillist tegutseb keskuses Noorteinfo punkt. Kokandusring	20-25 noort
Vändra Noortekeskus (avatud 19.11.2011)	1,0 (juhataja-noorsootöötaja)	Piljard, lauatennis, lauamängud ja laualjalgpall, wifi, Playstation4, X-box, üks lauaarvuti noortele kasutamiseks, õuealal on väike terrass, kus on võimalik väliüritusi korraldada. Ruumide rent tähtpäevadeks või koolitusteks.	Kokandusring	25-30 noort
Tootsi Noortekeskus (avatud 02.02.2019, kolis uutesse renoveeritud ruumidesse 2020)	1,0 (noorsootöötaja)	Lauamängud, telekamängud, arvuti, kööginurk, Ruumide rent tähtpäevadeks.	Puudub	20-25 noort

Milliseid sotsiaalteenuseid pakutakse?

Sotsiaalhoolekanne on sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise või määramisega seotud toimingute süsteem, mille eesmärk on toetada inimese iseseisvat toimetulekut ja töötamist ning aktiivset osalust ühiskonnaelus, ennetades sealjuures sotsiaalsete probleemide tekkimist või süvenemist üksikisiku, perekonna ja ühiskonna tasandil.

Sotsiaalteenusteks on koduteenus, eluruumi tagamise teenus, tugiisikuteenus, sotsiaaltransporditeenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldekoduteenus, täisealise isiku hooldus, isikliku abistaja teenus, varjupaigateenus, turvakoduteenus, võlanõustamisteenus, lapsehoiuteenus, asendushooldusteenus, järelhooldusteenus ning muud inimese toimetulekut soodustavad teenused (nt psühholoogiline nõustamine, päevakeskuse teenused jms).

Sotsiaaltoetus on isiku või perekonna toimetuleku soodustamiseks antav rahaline toetus. Vallavalitsuse poolt makstavad toetused jagunevad sissetulekutest sõltuvateks ja sissetulekutest sõltumatuteks.

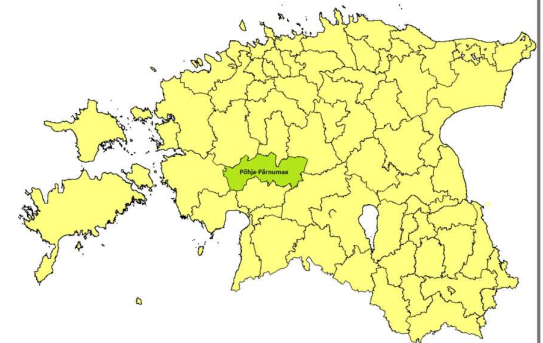
Vallavalitsuse ülesandeid sotsiaalhoolekande korraldamisel viib ellu vallavalitsuse sotsiaalosakond (osakonna juhataja, 3 lastekaitsespetsialisti ja 4 sotsiaaltööspsialisti, eestkostespetsialist ja 1 sotsiaaltöö assistent) koostöös valla hallatavate asutustega. Osakonna töö korraldamises on peamiseks eesmärgiks olnud optimaalne töökorraldus ja spetsialiseerumine.

Valla hallatavad sotsiaalhoolekandeesutused:

- Vihtra Päevakeskus (sh Vihtra ja Pärnjõe sotsiaalmajutusüksus) osutab erihoolekandeteenuseid, eluruumi tagamise teenust ja päevakeskuse teenuseid;
- Väandra Alevi Sotsiaalmaja osutab erihoolekandeteenuseid, koduteenust ja päevakeskuse teenuseid;
- Tootsi Hoolekodu osutab üldhooldusteenust (teenuskohti 34), pesumaja teenust ja toidu kaasaostmise võimalust;
- Väandra Alevi Hoolekandekeskus osutab üldhooldusteenust.

Lisaks eeltoodud hoolekandeesutustele on vallas mitmeid teenuseosutajaid, kes osutavad peamiselt üldhooldusteenust ja ka statsionaarset õendusabi.

Vallavalitsuse poolt korraldatavad ja osutatavad sotsiaalteenused

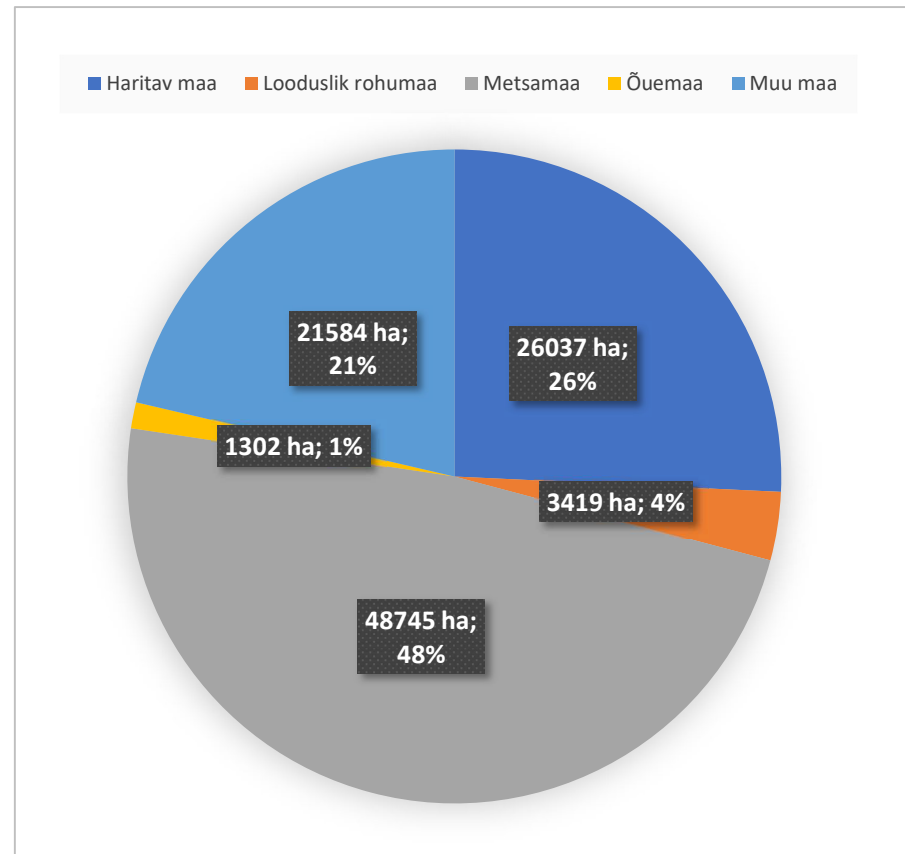
Milline on Põhja-Pärnumaa füüsiline keskkond?

Maakasutus

Vald on oma soode, karstialade, metsade ja viljaka pinnasega looduskaunis ning rikas paik. Omavalitsuse 101 086 ha suurusest pindalast 48% on metsamaa, 26% haritav maa ja 4% looduslik rohumaa (joonis 3). Sihtotstarbe poolest on suurim osakaal maatulundusmaal (92 044 ha), turbatööstusmaal (3868 ha) ning kaitsealusel maal (1857 ha). Enim katastriüksuseid katab maatulundusmaad (5010), elamumaad (1693) ning transpordimaad (661) (Tabel 3).

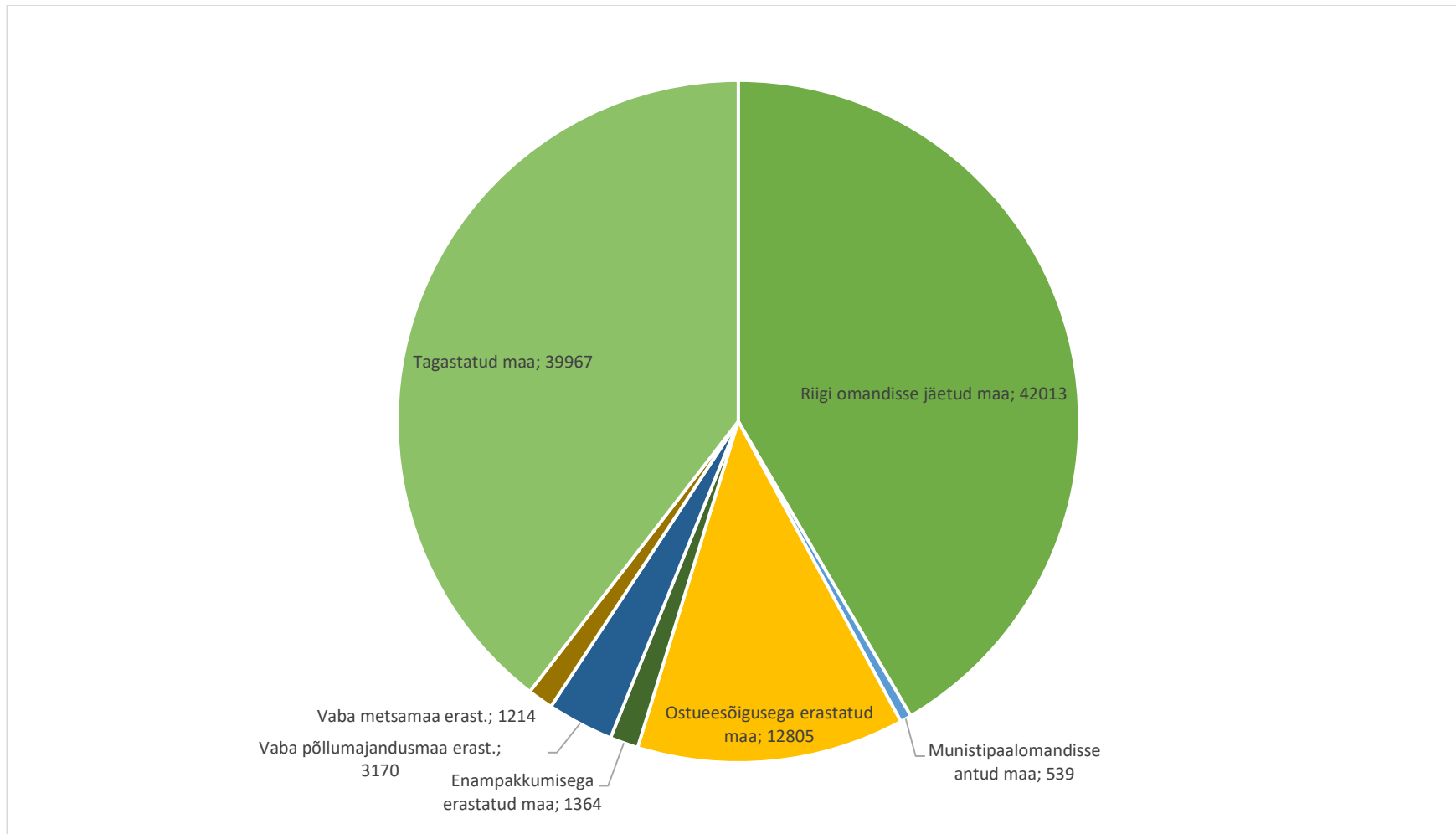
Maa sihtotstarve	Katastriüksuste arv	Hektarid
Elamumaa	1693	906
Ärimaa	104	45
Tootmismaa	470	558
Veekogude maa	1	155
Transpordimaa	661	951
Jäätmeoidla maa	29	108
Riigikaitsemaa	3	2
Kaitsealus maa	17	1857
Maatulundusmaa	5010	92044
Sihtotstarbeta maa	426	273
Mäetööstusmaa	20	133
Turbatööstusmaa	10	3868
Sotsiaalmaa	132	186
KOKKU	8576	101 086

Tabel 3. Maakatastrisse kantud maa sihtotstarvete lõikes (ha + kü arv)

Joonis 3. Maakatastrisse kantud maa kõlvikute lõikes (ha)

Omandamisviiside lõikes on suhteliselt võrdselt riigi omandisse jäetud maa 42% ja tagastatud 40%, 13% on ostueesõigusega erastatud ja ülejäänud on väiksemas mahus. (vt joonis 4).

Joonis 4. Maareformi käigus moodustatud katastriüksused omandamisviiside lõikes (ha)

Looduslikud vaatamisväärsused

Põhja-Pärnumaal territooriumil on osa Soomaa Rahvuspargist (loodud 1993. a Vahe-Eesti edelaosa soode, lamminiitude ja metsade kaitseks), Taarikõnnu looduskaitseala (loodud 2001. a Taarikõnnu soostiku ja sealsete kaitsealuste liikide elupaikade säilimiseks), Vahenurme, Lavassaare ja Avaste looduskaitseala.

Kaansoo mesimuraka püsielupaik asub Põhja-Pärnumaa vallas. Mukri looduskaitseala asub Kobra külas.

18.02.2020.a. esitas Eestimaa Looduse Fond Keskkonnaministeriumile ettepaneku Kurgja looduskaitseala moodustamiseks, mis hõlmab vananenud kaitsekorruga Kurgja-Linnutaja maastikukaitseala. Piirkonnas esinevad kaitsealuste liikide leiukohad, Loodusdirektiivi I lisa elupaigatüübiks kvalifitseeruvad alad, vääriselupaigad ja nende vahele jäävad olulisse Vahe-Eesti metsamaastikke ühendavasse rohekoridori kuuluvad metsad. Kogupindala 401,4 ha.

Majanduslikult olulised loodusobjektid

Maardlad:

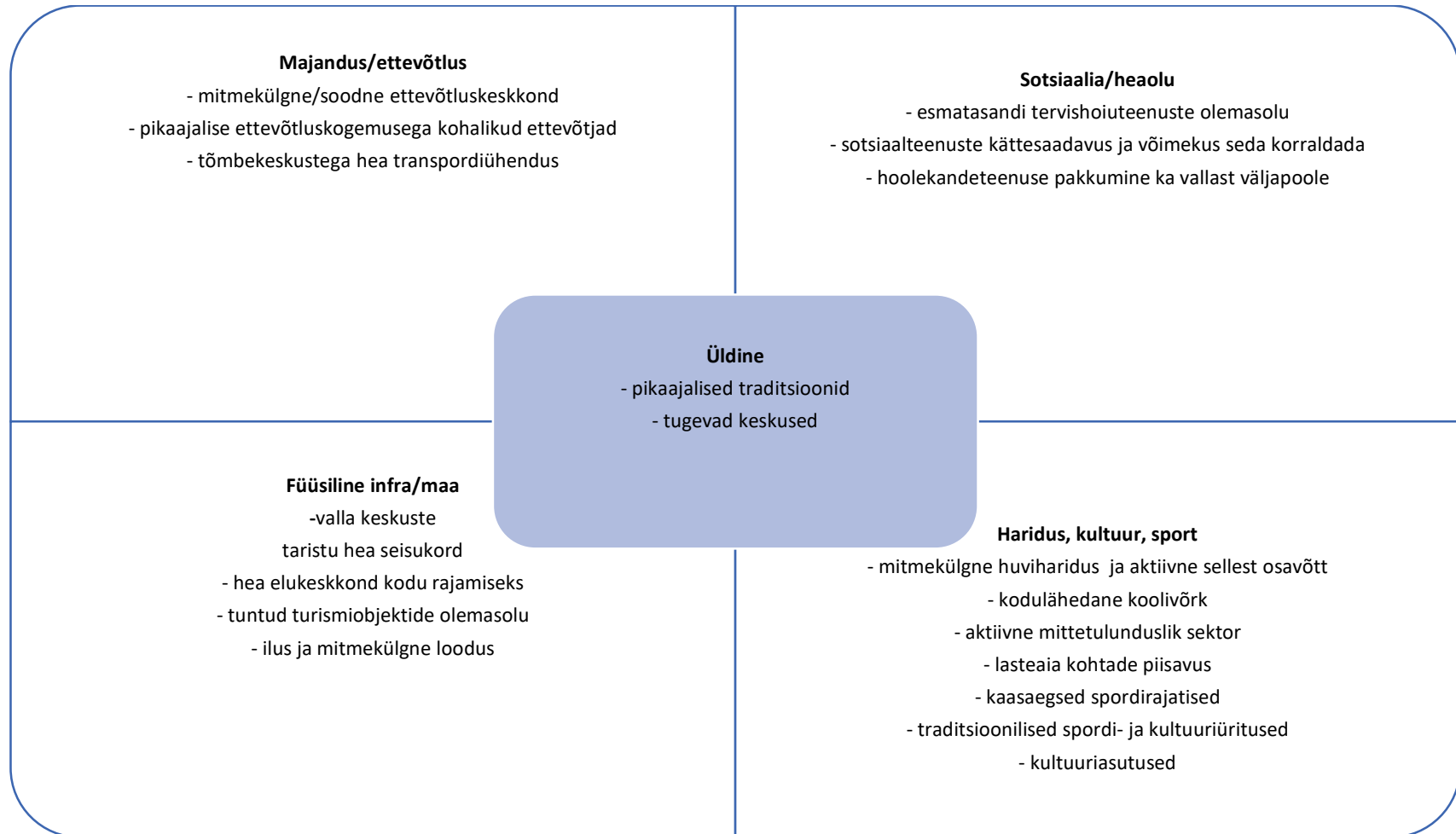
Karjäärid	Pindala (ha)	Aktiivne tarbevaru (tuh m3)
Laudaru kruusakarjäär	11,88	48,461 ehituskruus
Aluste kruusakarjäär	1,23	32,0 ehituskruus
Aluste II liivakarjäär	24,01	290 ehitusliiv
Vilivere liivakarjäär	17,46	125 täiteliiv
Sohlu kruusakarjäär	19,00	370 ehituskruus + 560 ehitusliiv
Rinnaku kruusakarjäär	4,13	78,0
Anelema dolokivikarjäär	29,97	485 madalam dolo + 1604 täitedolo
Anelema II dolokivikarjäär	9,24	377 madalam dolo + 153 täitedolo
Anelema IV dolokivikarjäär	6,39	498 kõrgem dolo
Pitsalu liivakarjäär	3,61	31 ehituskruus + 49 täiteliiv + 42 täiteliiv
Pitsalu II liivakarjäär	9,96	133 ehituskruus + 242 täiteliiv

Turbatootmisalad:

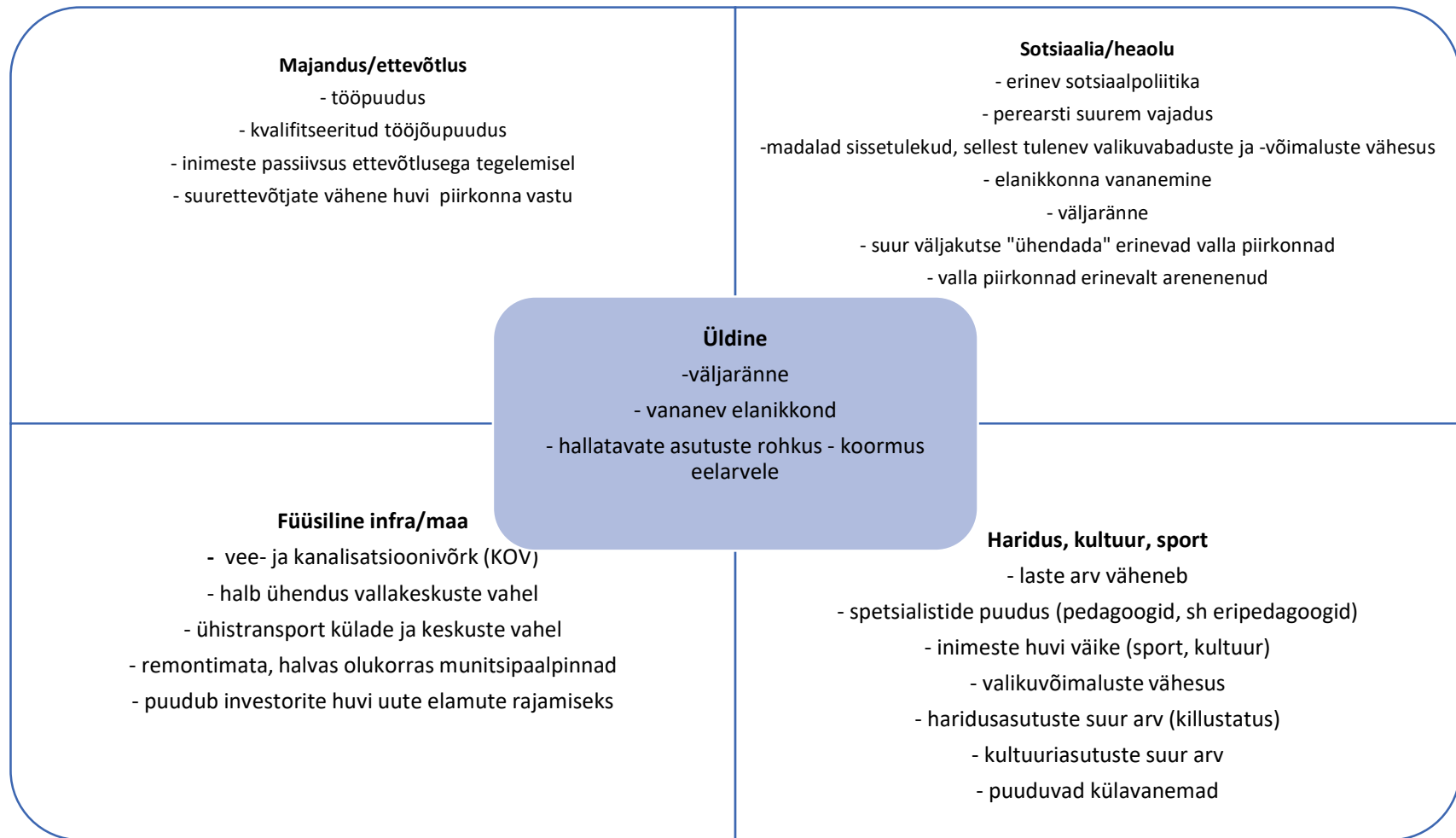
Turbatootmisala	Pindala (ha)	Vähelagunenud (tuh tonni)	Hästilagunenud (tuh tonni)
Kavasoo turbatootmisala	97,32	89	
Pööravere turbatootmisala	445,41	1373,011	1463
Lavassaare ja Elbu turbatootmisala	2290,42	1453,176	7212,34

Millised on Põhja-Pärnumaa valla tugevused, nõrkused, ohud ja võimalused?

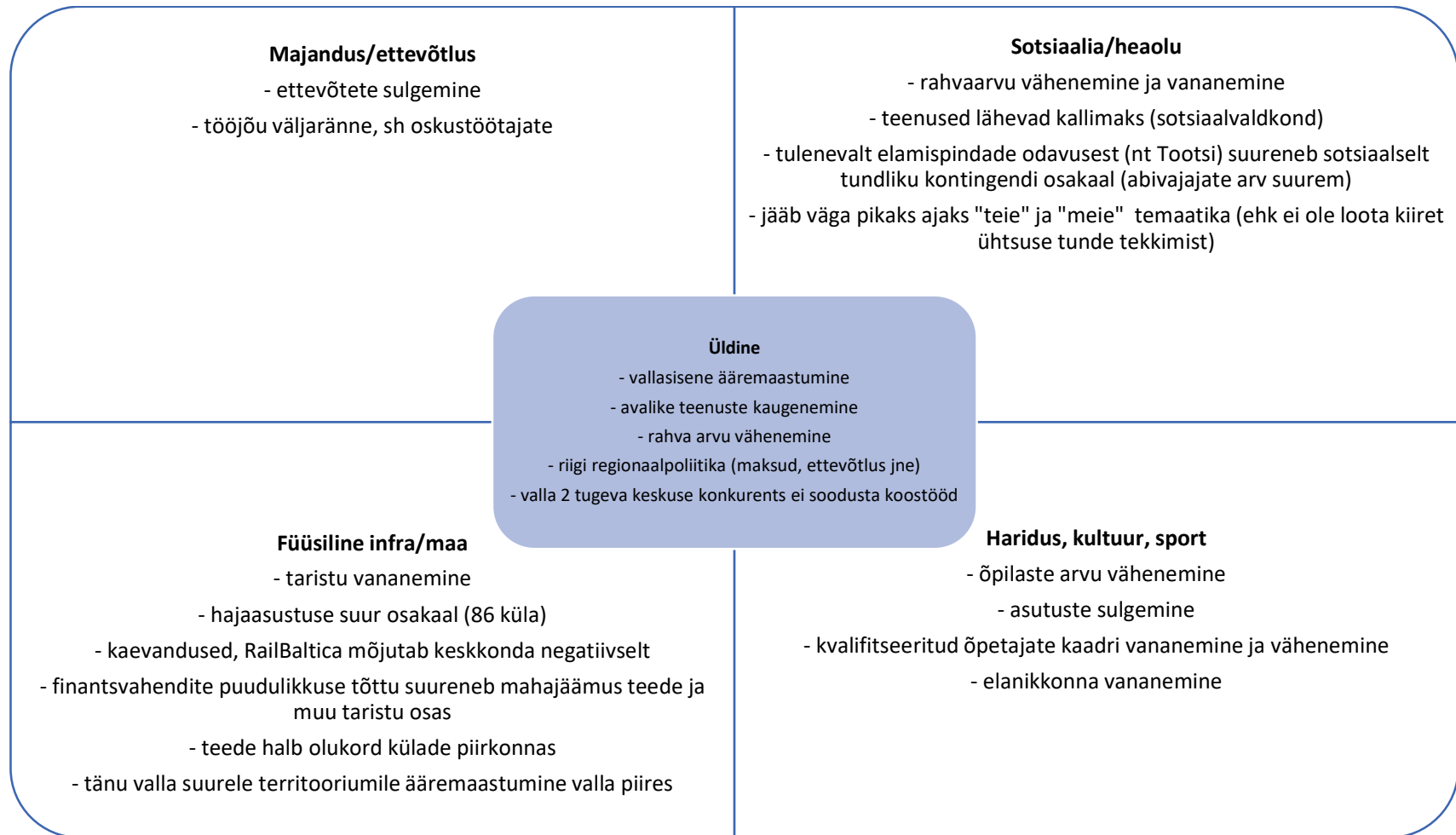
Tugevused

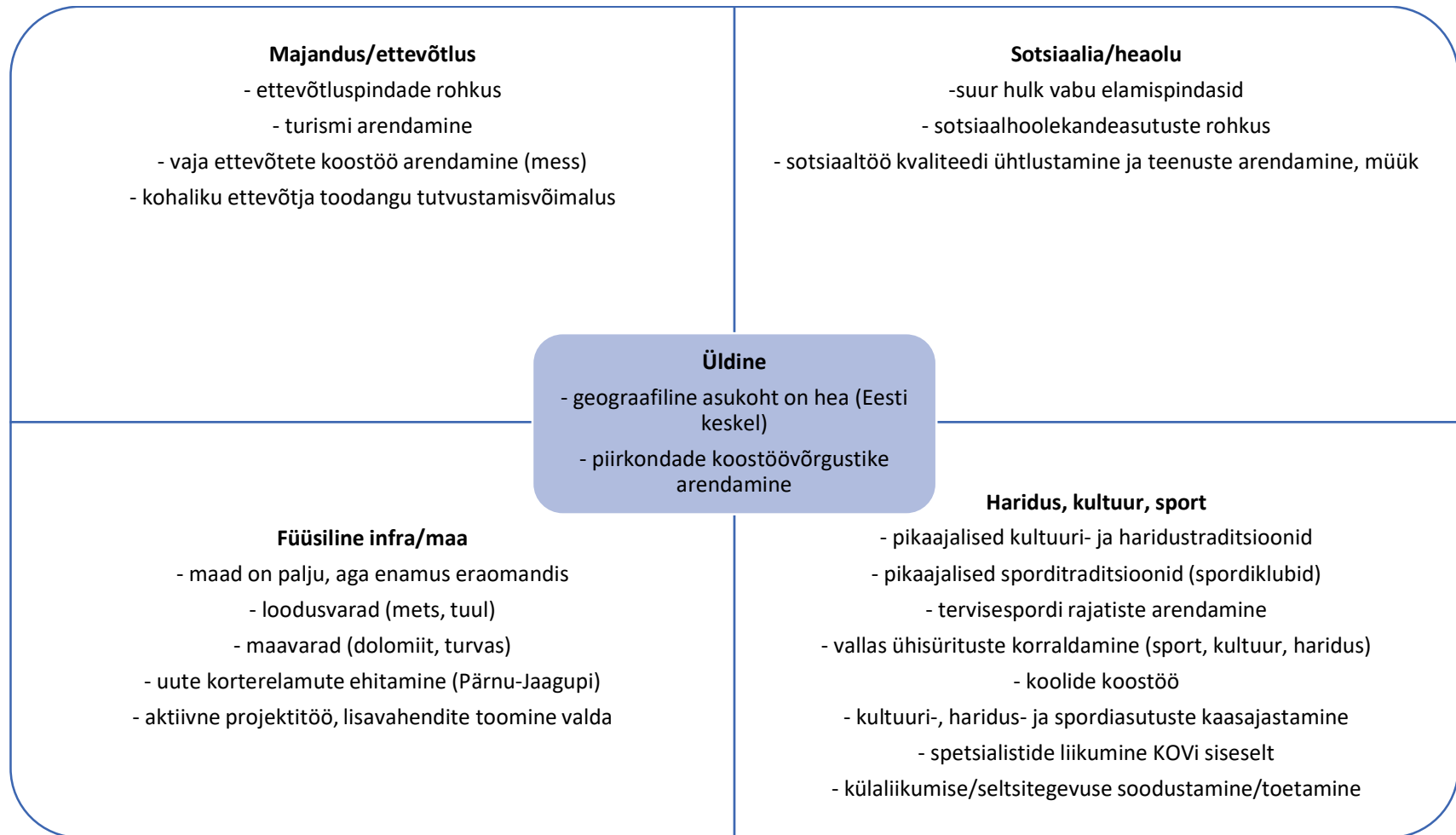
Nõrkused

Ohud

Võimalused

Milline on tuleviku visioon, missioon ja strateegilised eesmärgid?

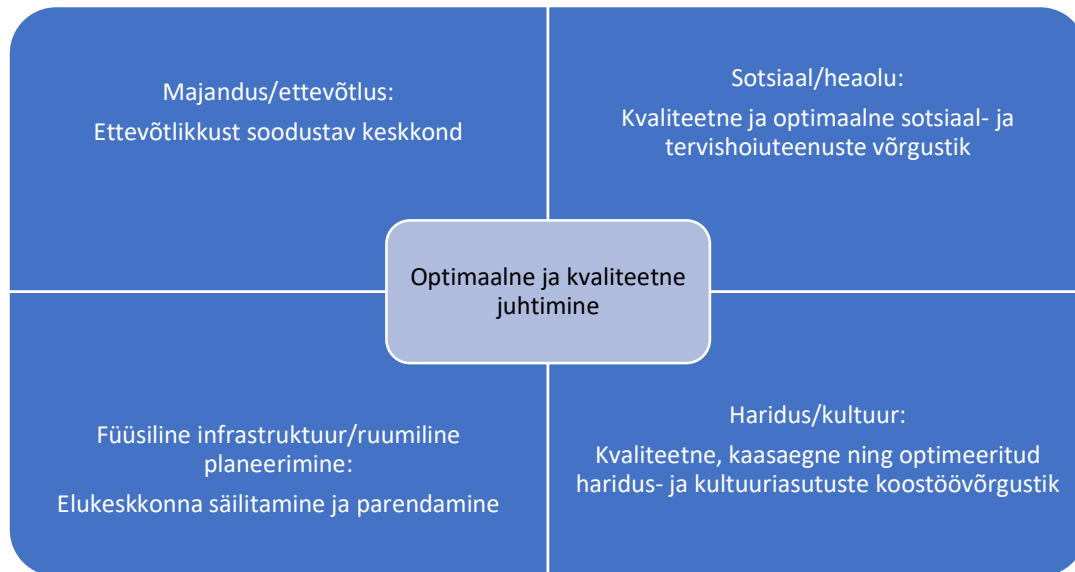
Visioon

Oleme arenev, turvaline, ettevõtlust ja ettevõtlikkust ning inimest väärtustav ja toetav vald.

Missioon

Tagada elanike vajadustele vastav elu-, õpi- ja ettevõtluskeskkond.

Strateegilised eesmärgid

Väärtused

Ettevõtlikkus

Tugevad kogukonnad

Turvaline ja puhas elukeskkond

Kultuuri ja ajaloo väärtustamine

Iga inimene on väärtuslik

Millised on riskid ja kuidas neid maandada?

	Riski tekkimise tõenäosus			
Riski mõju	väike	keskmine	suur	väga suur
väike				
keskmine			<ul style="list-style-type: none"> • sündimuse vähenemine 	<ul style="list-style-type: none"> • elanikkonna vananemine
suur			<ul style="list-style-type: none"> • elanikkonna vähenemine • mitte-kohalike teenuste kaugenemine inimestest 	<ul style="list-style-type: none"> • kogukonna vastuseis muutustele • tööstuse ja kaevanduste mõju piirkonnale • transpordiühendus (puudulik)
väga suur				<ul style="list-style-type: none"> • vahendite nappus

Risk	Riskide maandamise viisid
kogukonna vastuseis	kommunikatsioon, selgitus
vahendite nappus	kokkuhoid, projektid, tulubaasi kasv
elanikkonna vananemine	noorte perede valda tulek
elanikkonna vähenemine	atraktiivne elu- ja töökeskkond; transport
keskkonna nõuded karmistuvad	Kommunikatsioon, selgitustöö
tööstuse ja kaevanduste mõju piirkonnale	kogukonna hääle teatavaks tegemine; vald seisab oma elanike heaolu eest
omavalitsusest mittesõltuvate teenuste kaugenemine inimestest	selgitustöö, arvamuse avaldamine
(noorte)spetsialistide puudus	noorte spetsialistide toetus
sündimuse vähenemine	peretoetused, teenuste kättesaadavus, info, teenuste hind
transpordiühendus (puudulik)	kogukonna vajaduste välja selgitamine, koostöö PÜTKiga

Kuidas Põhja-Pärnumaa rohevalda edendab?

„Pärnumaa kliimakava 2030“ eesmärkideks on, et Pärnumaa toodab taastuenergiat kaks korda rohkem kui ise tarbib. Kodudes on tavaks tootev tarbimine-prosuumerlus. Taastuenergiasse panustavad ka energiaühistud. Pärnumaa tõstab energiatõhusust, vähendades energia lõpptarbimist 20%, ning rakendab uuenduslikke võtteid mõistliku tarbimise toetuseks. Pärnumaa suurim panus kliimamõjude leevendamiseks on süsiniku sidumine maakasutuses. Riik, vallad, ettevõtjad ja inimesed kasutavad ja majandavad oma maid süsiniku sidumist suurendavalt. See saab olema pöördeliselt kaalukas kliimapolitiika elluviimisel.

Nimetatud eesmärkidest tulenevalt annab „Pärnumaa kliimakava 2030“ Põhja-Pärnumaa vallale suunised, kuidas ja milliste tegevuste kaudu kliimakava täita. „Pärnumaa kliimakava 2030“ arengudokumendi kohaselt kajastatakse kliima- ja energiakava tegevusi valla arengukavas.

Põhja-Pärnumaa valla kliima- energiavaldkonna tegevused perioodil 2024-2028:

I Energeetika

1. Menetleda taastuenergiaplaneeringuid.
2. Viia kaugküttesüsteemid pikemas perspektiivis üle biokütustele.
3. Menetleda biotehaste detailplaneeringuid.
4. Määratleda suuremate päikeseparkide rajamise üldised tingimused üldplaneeringus.
5. Koostada märgalade taastamise näidisplaneering turbaalade kasutuseks ja CO₂ sidumiseks WaterLANDS projekti raames Lavassaares. Laiendada selle pilootprojekti najal märgalade taastamist.
6. Luua tuuleparkidest eraldi ühendused omatarbeliseks elektrienergia kasutamiseks. Leppida arendajatega kokku lepingute tingimused.

II Taristu, hooned ja liikuvus

Hooned

1. Rekonstrueerida koolid ja lasteaiad (CO₂ vähendamine, teha pelletiküttele või teistele kütтелиikidele ülemineku tasuvuse hinnang).
2. Rekonstrueerimiste käigus minna CO₂ emiteerivatelt fossiilsetelt kütustelt üle taastuvküttele.
3. Hinnata ja korrastada munitsipaalhoonete kasutust.
4. Taotleda riigilt renoveerimistoetuse tingimuste täpsustamist madalama kinnisvarahinnaga piirkondadele. Soodustada järkjärgulist renoveerimist ja päikeseparkide rajamist.
5. Nõustada ja toetada korteriühistuid korterelamuid energiatõhusamaks renoveerima (info levitamine). Korraldada vallavalitsuse ja SAPA initsiatiivil renoveerimiskoosolekuid. Aidata elanikel korterelamute ja väikeelamute toetuse jaoks vajalikke tehnilisi konsultante leida.

Liikuvus

1. Rajada kergliiklusteed vastavalt arengukavale.
2. Rajada Vändra bussijaam koostöös PÜTKiga.
3. Rajada ootepaviljone koos valgustuse jm taristuga.

4. Remontida ja rajada kõnniteid Vändras, Pärnu-Jaagupis ja Tootsis.
5. Integreerida koolibussiliinid PÜTKi liinivõrku. Seniks viia läbi hange koolibussiliinide teenusele.
6. Kasutada valla sõidukipargis madalaheelalisi autosid, sh elektriautosid.
7. Rajada elektrilaadimispunkte avalike hoonete juurde ja keskuskohtadesse.

III Ringmajandus ja biomajandus

1. Arendada edasi Vändra, Pärnu-Jaagupi jäätmejaamu ja jäätmepunkte.
2. Levitada oskusteavet siidri jm mahlatootmise jäätmete käitlemiseks (kompostida kohapeal).
3. Hankida kiirkompostreid.
4. Hankida tekstiilikonteinereid.

IV Maakasutus ja planeerimine

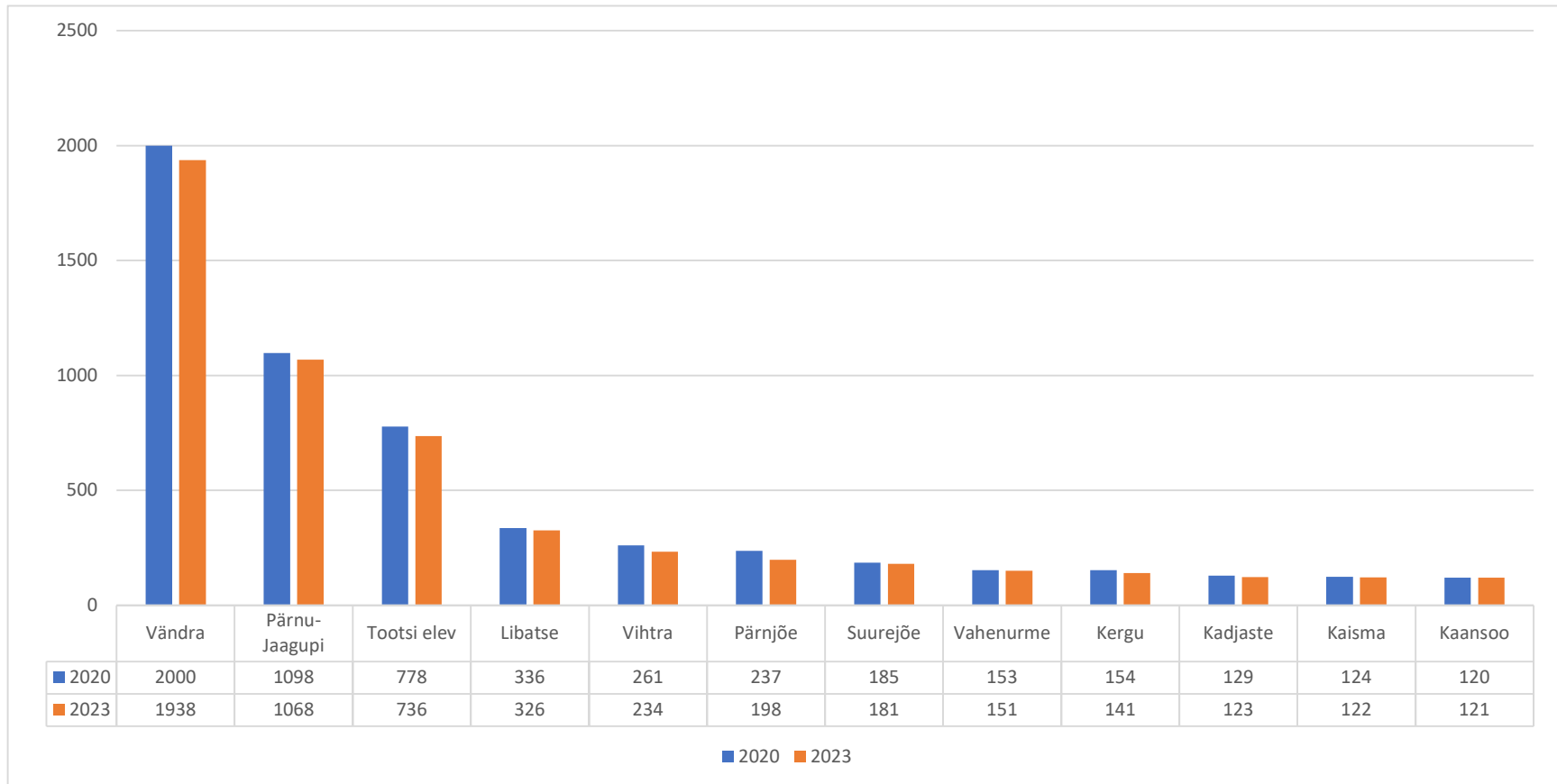
1. Kehtestada uus üldplaneering (2023 I pa), seades üldised tingimused tuuleparkidele, päikesejaamadele jt energiarajatistele.
2. Täpsustada üldplaneeringus rohevõrgustiku kasutustingimusi, sh RB koridori ökoduktide rajamiseks.
3. Koostada näidisplaneering Lavassaares WaterLANDS projekti raames ning rakendada metoodikat ja lahendusi turbamaardlates.
4. Integreerida erinevaid taastuvenergiarajatisi, et vältida uute planeeringute vajadust ja arendamise viivitusi menetlustes.
5. Arendada edasi kraavidega sadevete ärajuhtimist elamualadel (imbväljakute võimalus).

V Kliimamuutustega kohanemine

1. Tagada varuveevarustus vee-ettevõtte MAKO generaatoritega.
2. Tõsta inimeste teadlikkust kliimariskide osas.

Lisad

Üle 100 elanikuga alevid ja külad: 01.01.2020 ja 01.01.2023 seisuga

Põhja-Pärnumaal elavate leibkondade profiilid arengukava koostamisel 2018

Leibkonna kirjeldus	Kus töötavad?	Kaua elanud P-Pärnumaal?	Miks elab seal?	Kus lapsed koolis käivad ja huviringis?	Kus poes käib?	Rahulolu transpordiühendustega?	Milliseid teenuseid kasutab vallas?	Kuidas on rahul eluga P-Pärnumaal?
Naine 67 a., mees 67 a., elavad oma majas ja omavad autot	pensionärid, mees käib veel tööl põllu-majanduses	Naine 36 aastat, kolis Pärnust, mees 37 aastat, kolis Audru kandist	Aastaid tagasi oli elamispinda vaja, leiti Vändra külje alt	Lapsed on täiskasvanud	Põhiliselt Vändras; Pärnusse spetsiaalselt ei lähe, kui siis ehituspoodidesse	Põhiliselt laseb mehel ennast sõidutada; Vändrasse sõidab rattaga; Pärnus käib harva bussiga – et parematel kellaegadel liikuda, siis on vaja, et mees viib autoga Vändrasse	Ei suhtle vallamajas kellegagi, käib vaid kaks korda aastas vett maksmas; perearst on Vändras – selle teenusega on rahul	On rahul, ei taha kuskile kolida. Kolm last on täiskasvanud, kõigil on oma kodud Pärnus ja Pärnumaal ning keegi ei soovi nende juurde elama tulla.
Naine 36 a., mees 39 a., poeg 17 a. Elavad kortermajas, peres auto	Mees töötab Soomes (ehitaja), naine kohalikus kaubanduses, poeg käib Pärnumaa Kutsehariduskeskuses, enne kõik kohalikus koolis	Naine on x kohas elanud 15 aastat (vanaisa on sealt pärit), enne elas Vändras, mees kolis viis aastat tagasi Pärnust	Meeldib maakohas elada, linna ei taha; meeldib tuttav keskkond ja see, et on töökoht; mees kohapealt tööd ei leia – palgasoov on suurem	kohalik kool – rahulolu, nii ja naa; lapsi on klassis vähe, õpetajad tundusid kohati ükskõiksed, tundus motivatsiooni- puudus olevat; õpetajad on noored ja siis pigem vanad; tehnikaring oli	Toidukauba ostab kohalikust poest; Pärnust ostetakse riided, jalanõud ja ehitustarbed	Sõidab autoga, poeg käib bussiga Pärnus. Poeg käib igapäev kodust Pärnusse kooli; bussiühendus klapi linnaga, Vändraga mitte – sinna saab	Pole põhjust suhelda, aga meeldib see, et valla esindajad on kohapeal olemas	Iseenesest on rahul, tööd ei ole; noori peresid tuleb juurde; et kool ja lasteaed kestaks on oluline; kohapeal ujula; kinnisvara on soodsa hinnaga, lasteaia koht on olemas; mees välismaal tööl, naine kodune või siis

				<p>suur lemmik, abiks praeguste õpingute puhul (joonestamine); algklassides käis näiteringis; spordiringid on tasemel, aga laps pole spordimees</p>		<p>hommikul, tagasi ei saa.</p>		<p>teevad osalise ajaga tööd. (Pärnus) Tootsis on väikese lapsega ideaalne elada, mänguväljakud, turvaline, saavad õue mängima minna.</p>
--	--	--	--	--	--	--------------------------------------	--	--

Tegevuskava

FÜÜSILINE INFRASTRUKTUUR / RUUMILINE PLANEERIMINE							
1. Strateegiline eesmärk: Elukeskkonna säilitamine ja parendamine							
Alaeesmärk 1.1: Korrastatud teedevõrk							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.1.1	Kõnni- ja jalgrattateede ehitamine ning rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
1.1.2	Valla teede rekonstrueerimine vastavalt teehoiukavale	x	x	x	x	x	Majandusosakond
1.1.3	Tänavavalgustuse rekonstrueerimine ja uuendamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
1.1.4.	Koolide ümbruskonna liikluskorralduse ülevaatamine ning lahenduste leidmine	x	x				Majandusosakond
Alaeesmärk 1.2: Elanikud on varustatud korraliku joogivee ja kanalisatsiooniga							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.2.1	AS MAKO aktsiakapitali laiendamine ÜVK kava kohaste tegevuste elluviimiseks	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.2	Pärnjõe RVP rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.3	Suurejõe RVP rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.4	Vihtra RVP rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.5	Kaansoo trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.6	Kergu ja Kaisma trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.7	Kadjaste trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.8	Tootsi trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.9	Vändra alev trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.10	Pärnu-Jaagupi alev trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.11	Libatse trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.12	Libatse biopuhasti paigaldamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.13	Vahenurme trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.14	Vahenurme biopuhasti paigaldamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.15	Tõrdu trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.16	Võidula trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.17	Sikana trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.18	Sõõrike trasside rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.19	Hajaasustuse programmis osalemine	x	x	x	x	x	Majandusosakond, MAKO
1.2.20	Valla ÜVK kava koostamine	x					Majandusosakond, MAKO
1.2.21	AS Mako tuleviku perspektiivi välja selgitamine		x				Majandusosakond, MAKO
1.2.22	Kombineeritud (sh lahkvoolsete) ja säästlike sademeveesüsteemide rajamine, rekonstrueerimine ning lahenduste väljatöötamine alevites/külades	x	x				Majandusosakond, MAKO
Alaeesmärk 1.3: Korrastatud kinnisvara							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.3.1	Võidula mõisa võõrandamine	x					Majandusosakond
1.3.2	Lagunenud hoonete lammutamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
1.3.3	Valla munitsipaalaluruumide remont	x	x	x	x		Majandusosakond

1.3.4	Uute kortermajade (üürimajade) projekteerimine ja ehitamine	x	x				Majandusosakond
1.3.5	Pärnu- Jaagupi uue halduskeskuse projekteerimine ja ehitamine			x	x	x	Majandusosakond
1.3.6	Pärnu-Jaagupi Spordikeskuses tuletõrjeõppetorni rekonstrueerimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
Alaeesmärk 1.3: Korrastatud kinnisvara							
1.3.1: Renoveeritud sotsiaalpinnad ja hoolekandeasutused							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.3.1.1	Sotsiaalkorterite renoveerimine	x	x	x	x	x	Majandus- ja sotsiaalosakond
1.3.1.2	Vahenurme 3 kütte ja torustiku rekonstrueerimine ning välisfassaadi soojustamine		x	x			Majandus- ja sotsiaalosakond
1.3.1.3	Vihtra Päevakeskuse sotsiaalpindade renoveerimine	x	x				Asutuse juhataja
1.3.1.4	Vändra Alevi Sotsiaalimaja, Uus tn 17 katuse renoveerimine, koridori põranda vahetus, köögi remont ja sisustamine	x					Majandus- ja sotsiaalosakond
1.3.1.5	Vändra Alevi Sotsiaalimaja, Uus 17 õueala laiendamine naaberkinnistu arvelt	x					Asutuse juhataja
1.3.1.6	Vana 31 küttesüsteemi rekonstrueerimine ja välisfassaadi soojustamine		x	x			Majandus- ja sotsiaalosakond
1.3.1.7	Tootsi Hooldekodu vana kaldtee ümberehitamine või uue rajamine	x					Asutuse juhataja
1.3.1.8	Tootsi Hooldekodus kõndimise raja rajamine ja kaptenikiige soetamine		x				Asutuse juhataja
Alaeesmärk 1.3: Korrastatud kinnisvara							
1.3.2: Renoveeritud kultuuri- haridusasutuste pinnad							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.3.2.1	Vändra muusikakooli halduskeskuse hoonesse toomine (projekteerimine ja ehitus).	x	x	x			Majandusosakond
1.3.2.2	Vändra lasteaia Rukkilille maja remondi- ja rekonstrueerimistööd		x				Majandusosakond
1.3.2.3	Vihtra lasteaia maja müük või üürimine	x	x				Majandusosakond
1.3.2.4	Vändra lasteaia Mürakaru maja renoveerimine				x		Majandusosakond
1.3.2.5	Pärnu-Jaagupi lasteaiale juurdeehituse projekteerimine ja ehitamine	x					Majandusosakond
1.3.2.6	Vahenurme lasteaiahoone müük või üürimine	x	x				Majandusosakond
1.3.2.7	Tootsi lasteaia renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.8	Vändra Gümnaasiumi osaline renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.9	Pärnu- Jaagupi Põhikooli osaline renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.10	Vändra Noortekeskuse ruumide renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.11	Tootsi Noortekeskuse ruumide renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.12	Pärnu-Jaagupi Noortekeskuse ja muusikakooli võimalik kolimine					x	Majandusosakond
1.3.2.13	Juurikaru Põhikooli renoveerimine					x	Haridus- ja kultuuriosakond
1.3.2.14	Libatses lasteaiaühema tegevuse lõpetamine, hoone müük või rent	x	x				Haridus- ja kultuuriosakond
1.3.2.15	Pärnjõe kooli ja lasteaia ruumide ümberkorraldamine	x					Majandusosakond
1.3.2.16	Kergu Lasteaia-alkukooli ruumide renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.17	Tühjaks jäävate hoonete müük, üürimine ja/või lammutus	x	x	x	x		Majandusosakond
1.3.2.18	Ruumide kohandamine muutunud õpikäsitusel vastavaks (väikeklassid, rühmatööde ruumid)	x	x	x	x		Majandusosakond
1.3.2.19	Välise taristu sh õuesõppe võimaluste tänapäevastamine (välitrenažöörid, liikluslinnakud, mänguväljakud jms)	x	x	x	x		Majandusosakond
1.3.2.20	Suurejõe Rahvamaja välisfassaadi soojustamine		x	x			Majandusosakond
1.3.2.21	Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskuse renoveerimine					x	Majandusosakond
1.3.2.22	Käisma rahvamaja remondi- ja rekonstrueerimistööd					x	Majandusosakond
1.3.2.23	Pärnu-Jaagupi ja Tootsi staadioni ning Vändra tenniseväljaku rekonstrueerimine		x	x			Majandusosakond

Alaeesmärk 1.4: Korrastatud ühistranspordivõrk							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.4.1	Vallasisese ühistranspordi kättesaadavuse parandamine (koostöös Pärnumaa Ühistranspordikeskusega)	x	x	x	x		Majandusosakond
1.4.2	Vändra bussijaama uuendamine (koostöös Pärnumaa Ühistranspordikeskusega)	x	x				Majandusosakond
1.4.3	Bussipeatuste ootepaviljonide korrastamine	x	x	x	x		Majandusosakond
1.4.4	Koolitranspordi ümberkorraldamine, võimaldamaks kõigile ligipääsu haridusasutustele	x	x	x	x		Majandusosakond
Alaeesmärk 1.5: Valla keskuste avaliku ruumi väljaarendamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.5.1	Vändra, Tootsi ja Pärnu-Jaagupi alevite selgelt eristuvate keskusväljakute/ peatänavate väljaarendamine				x	x	Majandusosakond
1.5.2	Keskustes parkide korrastamine	x	x	x	x		Majandusosakond
Alaeesmärk 1.6: Korrastatud ja tähistatud turismiobjektid							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.6.1	Rogenese raba matkaraja arendamine		x				Majandusosakond
1.6.2	Rohetee kontseptsiooni välja töötamine	x	x				Majandusosakond
1.6.3	Kaisma Suurjärve matkaraja arendamine ja mänguväljaku uuendamine	x	x				Majandusosakond
1.6.4	Valda tutvustavate turismikaartide paigaldamine	x	x				Majandusosakond
Alaeesmärk 1.7: Kaunis elukeskkond							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.7.1	Valla üldplaneeringu koostamine	x					Majandusosakond
1.7.2	Heakorrakursi "Kaunis kodu" korraldamine	x	x	x	x		Majandusosakond
1.7.3	Talgusari kultuuri- ja loodusobjektide korrastamiseks (Teeme ära raames)	x	x	x	x		Majandusosakond
1.7.4	Kalmistute korrastamine	x	x	x	x		Majandusosakond
1.7.5	Valla poolt hooldatavate haljasalade korrashoiuhanke korraldamine			x			Majandusosakond
1.7.6	Projekt "Majad ja hoovid korda"	x	x				Majandusosakond
Alaeesmärk 1.8: Korraldatud ja keskkonnaohutu jäätmekäitlus							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
1.8.1	Kaisma ja Tootsi jäätmekogumispunkti töö korraldamine	x	x	x	x		Majandusosakond
1.8.2	Valla jäätmekava koostamine ja kehtestamine, koostöös MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskusega	x					Majandusosakond
1.8.3	Korraldatud jäätmeveo ja jäätmejaamade ning jäätmepunktide haldamise hanke korraldamine koostöös MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskusega		x		x		Majandusosakond
1.8.4	Ringmajanduse teekaartide koostamine koostöös Keskkonnaagentuuriga	x					Majandusosakond
1.8.5	Jäätmete liigiti kogumise ja sorteerimisharjumuse juurutamine elanike seas	x	x	x	x		Majandusosakond
1.8.6	Ohtlike jäätmete ja eterniidi kogumisringide korraldamine kasutades erinevaid toetusmeetmeid	x	x	x	x		Majandusosakond
1.8.7	Tootsi jäätmepunkti väljaehitamine	x					Majandusosakond
1.8.8	Koostöö parendamine taaskasutusorganisatsioonidega	x	x	x	x		Majandusosakond
1.8.9	Prügikonteinerite ühtse visuaali loomine	x					Majandusosakond
2. Strateegiline eesmärk: Ettevõtlikkust soodustav keskkond							
Alaeesmärk 2.1: Ettevõtlikusade ning taristu arendamine ja kaasajastamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
2.1.1	Tootsi tööstuspargi kontseptsiooni arendamine, projekteerimine ja ehitamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.1.2	Tööstusparkide arendamise vajaduse ja võimaluste välja selgitamine	x					Majandusosakond
2.1.3	Tuuleparkidest otsekaablite rajamine	x	x				Majandusosakond
Alaeesmärk 2.2: Ettevõtlikkuse edendamine, koostöösidemete loomine, valla mainekujundus							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
2.2.1	Ümarlaudad piirkonna ettevõtjatega	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.2.2	Ettevõtlikusnädala korraldamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.2.3	Koostöö sõprusvaldadega	x	x	x	x	x	Majandusosakond

2.2.4	Ettevõtlushariduse edendamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.2.5	Kaasava eelarve rakendamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.2.6	Hooajalisele kaubandusele paremate võimaluste loomine	x	x				Majandusosakond
2.2.7	VISIT PÕHJA-PÄRNUMAA veebilehe koostamine, integreerimine lehtedega VISIT PÄRNU ja SOOMAA	x					Majandusosakond
2.2.8	Valla turundusstrateegia koostamine	x		x		x	Majandusosakond
2.2.9	Mainekujunduslike turunduskampaaniate loomine ja elluviimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
Alaeesmärk 2.3: Väljastpoolt tulevate projektide eelduste ja võimaluste kasutamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
2.3.1	Via Baltica arendusega tekkivate võimaluste kasutamine ettevõtluse arenguks (juurdesõiduteed, muu taristu areng)	x	x	x			Majandusosakond
2.3.2	Rail Baltic arendusega tekkivate võimaluste kasutamine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
2.3.3	Eeldused ja valmisolek väljastpoolt tulevates toetusprogrammides osalemiseks	x	x	x	x	x	Majandusosakond
HARIDUSE- JA KULTUURIVALDKOND							
3. Strateegiline eesmärk: Kvaliteetne, kaasaegne ja optimeeritud haridus- ja kultuuriasutuste koostöövõrgustik							
Alaeesmärk 3.1. Õppimine on isikukeskne ja toetab tema igakülgset arengut							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
3.1.1	Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides osalemine (KiVa, Tervist Edendav Kool, Ettevõtlik Kool, Tervist Edendav Lasteaed, Kompostiv Lasteaed, Erasmus+, Roheline kool, Nord+, Liikumakutsuv Kool jt)	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.2	Huvitegevuse mitmekesistamine ja õpetatavate ainetega sidustamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.3	Tugipesade loomine ja HEV koordinaatorite leidmine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.4	Õppeprotsessi analüüs ja kohandamine muutunud õpikäsitusele vastavaks	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.5	Individuaalse õpitee rakendamine koolides	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.6	Lapse arengu hindamise ühtse meetodika väljatöötamine ja rakendamine koolieelsetes lasteasutustes	x					Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.7	Noorsootöö võrgustiku loomine ja arendamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.8	Noorte vaimse tervise toetamine läbi erinevate tegevuste	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.9	Noorte kaasamise strateegia välja töötamine, noortevolikogu arendus- ja mentorlusprogrammi väljatöötamine ning rakendamine	x					Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.10	Noorte programmide rakendamine noorte ettevõtlikkuse arendamiseks	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.11	Noorte projektlaagrite korraldamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.1.12	Õpilaste tunnustamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
Alaeesmärk 3.2. Haridus- ja noorte valdkonnas töötavad innustunud ja pädevad inimesed. Noorte huvitegevuse võimalused vastavad nende soovidele ja vajadustele.							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
3.2.1	Töötajate motivatsioonipaketi rakendamine (ametikorter, sisseelamis- ja mentorite panga loomine, õpetaja ja tugispetsialisti toetus jms)	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.2	Töötajate tunnustamine, tunnustusürituste korraldamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.3	Töötajate supervisiooni rakendamine		x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.4	Noorsootöötajate konkurentsivõimeline töötasu ja sidumine kutsesstandardiga	x					Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.5	Mobiilse noorsootöötaja ametikoha loomine	x					Haridusosakond
3.2.6	Noorte vabatahtliku töö tunnustamine ja motiveerimine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond

3.2.7	Huvihariduse ja huvitegevuse riigipoolse toetuse kasutamise kvaliteedihindamine (mobiilsete huvitegevuste ja muusikakoolide võimaluste avardamine)	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.8	Asutuste juhtimise ümberkorraldamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.9	Noorte maleva tegevuse toetamine ja arendamine (koolituse korraldamine valla laagri ja maleva juhtidele+ esmaabi)	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.10	Mobiilne huvitegevus	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.2.11	Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskuse arendamine	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
Alaeesmärk 3.3. Asutuste võrk on tasakaalus							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
3.3.1	Haridus- ja koolivõrgu ümberkorraldamine vastavalt elanike arvule, paiknemisele ja riiklikule rahastusele	x	x	x	x	x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.3.2	Vändra piirkonna lasteaedade, koolide toetustamise ja haldusteenistuse ümberkorraldamine	x					Haridus- ja kultuuriosakond
Alaeesmärk 3.4. Tagatakse olemasolevate piirkondliku tähtsusega spordirajatiste säilimine, korrashoid, kaasajastamine ja olemasolevate võimaluste otstarbekam ja säästlikum kasutamine. Otsitakse lisavõimalusi sporditegevuse arendamiseks ja mitmekesisustamiseks nii kohalikele elanikele kui ka suuremate spordiürituste korraldamiseks.							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
3.4.1	Vändra staadioni kunstmuru väljakute juurde tualettruumide rajamine	x	x	x			Majandusosakond
3.4.2	Vallale heli- ja valgustehnika rentimine	x	x	x	x	x	Majandusosakond
3.4.3	Vändra spordiväljakute korrastamine	x	x	x	x		Majandusosakond
Alaeesmärk 3.5. Vaba aja veetmise võimalused vastavad elanike ootustele ja vajadustele							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
3.5.1	Vändra pargi tantsuplatsile sissesõidutee ehitamine					x	Majandusosakond
3.5.2	Kadjaste Külakeskuse parkla ehitamine					x	Majandusosakond
3.5.3	Kaisma rahvamaja parkla ehitamine					x	Majandusosakond
3.5.4	Suurejõe Rahvamaja parklate rekonstrueerimine					x	Majandusosakond
3.5.5	Pärnjõe kooliaia rekonstrueerimine külaplatsiks (Pingid, lauad, tantsuplats, valgustus, elekter)					x	Majandusosakond
3.5.6	Avalikus ruumis liikumis- ja puhkevõimaluste avardamine (skatepark, mänguväljakud, pingid, valgustus, väljõusaalid jne)	x	x	x	x		Majandusosakond
3.5.7	Raamatukogudes elukestva õppe arendamine	x	x	x	x		Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.8	Raamatukogude kujundamine kogukonnakeskusteks	x	x	x	x		Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.9	Raamatukogude turismiinfopunktide väljaarendamine (sh turismi infomaterjalid, giiditeenus)	x	x	x	x		Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.10	Raamatukogudes koduloolise materjali säilitamise ja eksponeerimise väljaarendamine	x	x	x	x		Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.11	Raamatukogudes kaugtööks vajalike töökohtade loomine	x					Majandusosakond
3.5.12	Raamatukogude hoonete ja ruumide remont, sisustuse kaasajastamine	x	x				Majandusosakond
3.5.13	Raamatukogude IT-vahendite ja 3D printerite, koopiamašinate kaasajastamine	x	x				Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.14	Pärnjõe raamatukogu ruumide kohandamine koolihoonesse ja rahvamaja tegevuse asutusena lõpetamine	x					Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.15	Endise Tootsi Briketivabriku baasil Eesti turbamuseumi ja teemakeskuse rajamine					x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.16	Pärnu-Jaagupi kultuuri- ja spordipargi arendamine					x	Haridus- ja kultuuriosakond
3.5.17	Pärnu-Jaagupisse kohaliku tuletõrje ajaloomuuseumi rajamine koos ajaloolistele tuletõrjesõidukitele mõeldud garaažiga					x	Majandusosakond

3.5.18	Koostöö vabatahtlike päästjatega kogukonna turvalisuse tagamiseks. Kriisideks valmisoleku tagamine	x	x	x	x		Majandusosakond
3.5.19	Koerte jalutsaedikute rajamine	x	x				Majandusosakond
SOTSIAALVALDKOND							
4. Strateegiline eesmärk: Kvaliteetne ja optimaalne heaolu- ja sotsiaalteenuste võrgustik							
Alaeesmärk 4.1. Vastutustundliku ja iseseisvalt toimetuleva vallaelaniku füüsilise, vaimse ja psühhosotsiaalse keskkonna toetamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.1.1	Sihtrühmaspetsiifiliste sotsiaalteenuste väljaarendamine (puuetega inimesed, eakad, laste hoolekanne jms) ja teenuste juurdepääsu suurendamine kogu valla territooriumil	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.1.2	Jätkuv ennetustöö (erinevate sihtgruppide abivajaduse märkamine, sekkumine, koolituste ja teabepäevade korraldamine, infomaterjalide jagamine)	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.1.3	Projektis "Isikukeskse erihoolekande teenusumudeli piloteerimine kohalikes omavalitsustes" osalemine	x	x				Sotsiaalosakond
4.1.4	Projektis „Kodud tuleohutuks“ osalemine	x	x	x	x	x	Sotsiaal- ja majandusosakond
Alaeesmärk 4.2. Sotsiaalvaldkonnas töötavate inimeste väärtustamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.2.1	Vabatahtlike ja praktikahuviliste kaasamine valdkonna parendamiseks	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.2.2	Motivatsioonikoolitused hoolekandeesutuste töötajatele	x	x	x	x	x	Asutuse juhatajad
4.2.3	Vändra Alevi Sotsiaalmaja personalile järjepideva supervisiooni (töönõustamine) võimaldamine	x	x	x	x	x	Asutuse juhatajad
4.2.4	Sotsiaalvaldkonna spetsialistidele järjepidava supervisiooni (töönõustamine) võimaldamine	x	x	x			Sotsiaalosakond
Alaeesmärk 4.3. Optimaalne hoolekandeesutuste võrk							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.3.1	Hooldekodude tuleviku perspektiivi välja selgitamine	x					Sotsiaalosakond
4.3.2	Vändra Alevi Sotsiaalmaja ja Vihtra Päevakeskuse tuleviku perspektiivi välja selgitamine (sh valla ühise sotsiaalkeskuse loomine)	x					Sotsiaalosakond
Alaeesmärk 4.4. Lastega perede heaolu tagamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.4.1	Vanemlike oskuseid arendavate teenuste kättesaadavuse võimaldamine (koolitused, tugigrupid jms)	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.4.2	Koolitused võrgustikuliikmetele võrgustiku toimimise tagamiseks	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.4.3	Lastega perede tugisikute võrgustiku toetamine	x	x				Sotsiaalosakond
4.4.4	Valdkonnasisese ja- ülese koostöö tõhustamine (tervishoid, haridus jms)	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond, haridus- ja kultuuriosakond
4.4.5	Vanemlike oskuste koolitusprogrammides ("Imelised aastad" jt) osalemine	x	x				Sotsiaalosakond
4.4.6	Tugisikuteenuse arendamise võimalused koostöös Vändra Alevi Sotsiaalmajaga	x	x				Sotsiaalosakond ja asutuse personal
Alaeesmärk 4.5. Eakate ja erivajadustega inimeste teenuste arendamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.5.1	Intervallhoiu arendamine eakatele Vändra Alevi Hoolekandekeskuses	x					Asutuse juhataja ja sotsiaalosakond
4.5.2	Kogukonnas elamise teenuse arendamise perspektiiv Vändra Alevi Sotsiaalmajas	x	x				Asutuse juhataja
4.5.3	Nädala- ja päevahoiuteenuse kohtade suurendamine Vändra Alevi Sotsiaalmajas	x	x				Asutuse juhataja
4.5.4	Sotsiaalmajutusteenuse laiendamine Vihtra Päevakeskuses	x					Asutuse juhataja ja sotsiaalosakond

4.5.5	Üldhoolduskohtade suurendamise võimaluste otsimine Tootsi Hooldekodus (vaba õueala maksimaalne kasutamine)	x	x	x			Asutuse juhataja ja sotsiaalosakond
Alaeesmärk 4.6. Esmatasandi tervishoiu säilitamine ja parendamine							
Nr.	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Vastutaja
4.6.1.	Koostöö tervishoiuteenuste pakujatega teenuste edendamisel (esmatasandi tervishoid jms)	x	x	x	x	x	Sotsiaalosakond
4.6.2.	Esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavuse parendamiseks elanikele sobivate liikumisvõimaluste (transpordi) tagamine	x	x	x	x	x	Majandus- ja sotsiaalosakond

Investeeringud valla eelarvest 2024-2028

Nr	Tegevus	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Kokku
1.1.2	Vallateede rekonstrueerimine vastavalt teehoiukavale	115 000	133 000	134 000	143 000	138 000	663 000
1.1.3	Tänavavalgustuse rekonstrueerimine ja uuendamine	80 000	30 000	30 000	30 000	30 000	200 000
1.2.1	AS MAKO aktsiakapitali laiendamine ÜVK kava kohaste tegevuste elluviimiseks	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	250 000
1.2.19	Hajaasustusprogrammis osalemine	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	200 000
1.3.2.1	Vändra muusikakooli halduskeskuse hoonesse toomine (projekteerimine ja ehitus).	50 000	700 000	800 000			1 550 000
1.3.2.23	Pärnu-Jaagupi ja Tootsi staadioni ning Vändra tenniseväljaku rekonstrueerimine		40 000	208 000			248 000
1.3.5	Pärnu-Jaagupi uue halduskeskuse projekteerimine ja ehitus			120 000	1 500 000	2 500 000	4 120 000
1.3.11	Sotsiaalkorterite renoveerimine vallas	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	200 000
1.3.2.2	Vändra lasteaia Rukkilille maja remondi- ja rekonstrueerimistööd	60 000					60 000
1.3.2.5	Pärnu-Jaagupi lasteaiale juurdeehituse projekteerimine ja ehitamine	840 000					840 000
1.5.1	Vändra, Tootsi ja Pärnu-Jaagupi alevite selgelt eristuvate keskusväljakute/peatänavate väljaarendamine				300 000	300 000	600 000
2.2.5	Kaasava eelarve rakendamine	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	125 000
3.5.18	Kriisideks valmisolek ja turvalisuse tagamine	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	50 000
	KOKKU	1 310 000	1 068 000	1 457 000	2 138 000	3 133 000	9 106 000

Põhja-Pärnumaa valla haridus- ja noortevaldkonna hetkeseis

Põhja-Pärnumaa valla haridus- ja noortevaldkonna arengukava koostati 2019.-2020. aastal ja kinnitati Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu poolt oktoobris 2020. Arengukava koostas OÜ Cumulus Consulting.

Haridus- ja noortevaldkonna all tuleb mõista terviklikku süsteemi, mis lisaks alus- ja üldharidusele hõlmab ka huviharidust ja -tegevust ning noorsootööd. Need on omavahel tihedalt läbi põimunud, mitteformaalne haridus täiendab kooli õpitavat ja vastupidi. Seetõttu käsitleti neid ühes arengudokumendis. Eelnevast tulenevalt on ka mõistel õppija laiem tähendus - õppimine toimub nii koolis (formaalne haridus), huviringis (mitteformaalne haridus) kui ka muudes vaba aja tegevustes (informaalne haridus). Arengukava keskmes oli nüüdisaegne õpikäsitus - arusaam sellest, mis eesmärkidel ja viisil õppimine toimub, asetades fookusesse iga inimese võimete avamise ja tema toetamise viisil, mis lubab parimat toimetulekut järjest keerustavas maailmas ning ka selle maailma enda mõistlikul arengurajal hoidmist.

Arengukava kokkupaneku raames:

- Koostati valla elanikkonna ülevaade ja rahvastikuprognosis perioodiks 2020–2040;
- Viidi läbi haridus- ja noortevaldkonna asutuste analüüs, sh vaadeldi õpirännet, töötajaskonda, kinnisvara füüsilist olukorda ja finantseerimist. Analüüs hõlmas ka kõikide asutuste külastamist ja juhtide intervjuerimist;
- Korraldati kaasamiseminarid tulevikupildi kujundamiseks.

Arengukava koostamist koordineeris juhtrühm, kuhu kuulusid vallavalitsuse, volikogu ja asutuste esindajad. Juhtrühm määratles peamised suunad, tegi vahekokkuvõtteid ja -järelusi.

Põhja-Pärnumaa vald asub Pärnu maakonna põhjaosas. Valda iseloomustab suur territoorium (1011 km²) ning tulenevalt ulatuslikest soo-, raba- ja metsaaladest osalt hõre või puuduv asustus. Põhja-Pärnumaa valla hallata on 10 haridusvaldkonna asutust: üks gümnaasium, kaks põhikooli, kaks lasteaiaga koos tegutsevat põhikooli, üks lasteaiaga koos tegutsev 6-klassiline kool, kaks lasteaeda ja kaks huvihariduskooli ning noorsootöökeskus, asukohaga üheksas erinevas asustusüksuses.

Asutused:

1. Juurikaru Põhikool on 9-klassiline kool Vändra piirkonnas;
2. Kergu Lasteaed-Algkool on ühe lasteaiarühmaga 6-klassiline kool Kaisma piirkonnas;
3. Pärnjõe Kool on ühe lasteaiarühmaga 6-klassiline kool Vändra piirkonnas;
4. Pärnu-Jaagupi Põhikool on 9-klassiline kool Halinga piirkonnas;
5. Tootsi Lasteaed-Põhikool on kolme lasteaiarühmaga 9-klassiline kool Tootsi piirkonnas;
6. Vändra Gümnaasium on 12-klassiline gümnaasium Vändra alevis;
7. Vändra Lasteaed on 11 rühmaga lasteaed Vändra alevis ja Vihtra külas;

8. Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna on 10 rühmaga lasteaed Pärnu-Jaagupi alevis, Libatse ja Vahenurme külas;
9. Pärnu-Jaagupi Muusikakool on huvihariduskool Halinga piirkonnas;
10. M. Lüdigi nim Vändra Muusika- ja Kunstikool on huvihariduskool Vändra piirkonnas;
11. Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskusel on 3 tegevuskohta – noortekeskused Pärnu-Jaagupi, Tootsi ja Vändra alevis.

Põhja-Pärnumaa valla territoorium jaotus enne haldusreformi kolme erineva omavalitsusüksuse vahel. Kõigil valdadel olid oma keskused, kuhu koondati haridusteenused. Demograafiliste muutustega kaasneb vajadus ümber vaadata ka senine toimeloogika ning viia see vastavusse muudatustega.

Järgnevalt on esitatud kokkuvõtvalt peamised järeldused analüüsivaldkondade lõikes.

Ruumimustri seisukohast saab välja tuua järgneva:

- Põhja-Pärnumaa vald on selgelt kahe keskusega omavalitsus. Vändra ja Pärnu-Jaagupi alev on mõlemad rahvaarvult piisavalt suured ning omavad laiemat tagamaad, asudes suuremate liikumisteede ääres ja tagamaalt lähtuvate ühenduste ristumiskohas. Kaugus maakonnakeskusest Pärnu linnast tingib olukorra, kus alevitel on suurem roll elanikkonnale teenuste pakkumisel;
- Tootsi alev on geograafiliselt isoleeritud eraldiseisev tiheasustatud asustusüksus, millel puudub tagamaa;
- Kaisma ei ole eraldiseisev toimepiirkond. Kuigi Kergu küla asub peamiste liikumisteede ristumiskohas, ei ole küla ega ka kogu piirkonna rahvaarv selleks piisavalt suur. Lisaks maakonnakeskusele Pärnule jääb Kaisma piirkond kolme väiksema keskuse – Vändra, Pärnu-Jaagupi ja Järvakandi – mõjualasse;
- Valla haridusvõrgu toimeloogika kujundamisel tuleb arvesse võtta laste arvu ja paiknemist piirkondades (tarbijad), teenuste kättesaadavust (vahemaad) ja peamisi liikumismustreid (ühendused);
- Nii Vändra kui ka Halinga piirkonnas on sõiduaeg vastavalt Vändraste ja Pärnu-Jaagupisse tagamaalt kuni veerand tundi, Kaisma piirkonnast mõlemasse alla poole tunni. Kuigi Tootsi on selgelt teistest piirkondadest enam eraldatud, jääb ta siiski Vändrast ainult paarikümne minuti sõiduaega kaugusele.

2019.-2020. aastal aset leidnud rahvastikuarengute analüüsimise tulemusena võib kokkuvõtvalt välja tuua järgneva:

- Valla elanikkond väheneb kõigis piirkondades negatiivse loomuliku- ja/või rändeiibe mõjul. Valla rahvaarvu kahanemistempo on olnud pikaajaliselt keskmiselt 1,5% aastas. Koolieas laste arv on vähenenud viimase viieteistkümne aastaga enam kui kaks korda, tööealiste arvu vähenemine on samuti suuremahuline ja kiirenev, ainsaks kasvavaks vanusegrupiks on 65+;
- Piirkondadest on trendid ja üldine demograafiline olukord rahvastiku vanusstruktuuri vaates halvem Tootsi ja Vändra alevis, sündimuse seisukohalt Vändra alevis ning väljarände seisukohalt Vändra alevis ja Kaisma piirkonnas;
- Demograafiline kohanemine on osalt toimunud, aga ei ole veel lõppenud – lapsi ei ole juba praegu piisavalt olemasoleva asutuste võrgu säilitamiseks;
- Sündimus on Eesti keskmisel tasemel, aasta keskmine sündide arv on piisav kuni kolme klassikomplekti moodustamiseks. Sündide arv on piisav liitklassideta koolide pidamiseks Halinga ja Vändra (sh alev) piirkonnas.

Haridusvaldkonna teenusevajaduse 2020. aastal koostatud prognoos näitab, et:

- järgneva kümne aastaga kahaneb lasteaiaaegaste laste arv kuni 100 lapse ehk enam kui neljandiku võrra. Arvestades lasteaiarühma keskmiseks suuruseks 18 last, on tõenäoline 5 rühma tegevuse lõpetamise vajadus;

- Järgneva kümnendi jooksul põhikooliõpilaste arvus olulist muutust ei toimu, aset leiab vähenemine kuni 10%;
- Aastal 2030 läheb prognoositavalt 1. klassi Halinga piirkonnas 23 last, Kaisma piirkonnas 3, Tootsi piirkonnas 7 ja Vändra piirkonnas (sh alev) 29 last –valla peale kokku u 60 last. Seega nii nagu juba praegu, veel enam tulevikus, puudub laste arvu alusel vallas vajadus kuue kooli pidamiseks;
- 2023. aasta maikuu seisuga rahvastikuregistri andmete alusel koostatud kooliminejate prognoos näitab, et 2030. aastaks koostatud prognoos (2020) võib tõele vastata, sest:

Aasta	2023	2024	2025	2026	2027	2028
I klassi õpilaste arv	84	59	92	81	79	66

Alushariduse korralduse seisukohast saab välja tuua:

- Alushariduse teenuse tarbimine on kohapõhine, vallasisene ränne on väike, väljaspool valda käivad üksikud lapsed;
- Olemasolevad lasteaia rühmade täituvus on keskpärane (keskmiselt 15,8 last rühmas). Rühmade täituvus on väike ühe-rühmalistes lasteaedades, Pärnjõel 16 last (praegu rohkem ei mahutagi) ja Kergus 11 last. Tootsi Lasteaia kolmes rühmas on 40 last (keskmine täituvus 13,3 last). Silmas tuleb pidada teatavaid piiranguid: sõimerühma täituvusnorm on 14 last ja liitrühmas 18 last. Pärnu-Jaagupis on 10 rühmas 158 last sh Libatses üks liitrühm ja Vahenurmes 2 rühma) ja Vändra Lasteaia 11 rühmas 186 last.(Mürakaru majas neli rühma ja Vihtras üks liitrühm).
- Praegune seis, kus vallas on palju väikeseid lasteaedu (1 rühmaga), tekitab olukorra, kus ei ole võimalik rühmasid laste arvu muutusel optimaalselt komplekteerida. Samas muutuksid vahemaad nt Kergu ja Tootsi sulgemisel liiga suureks. Seega on teenust ka edaspidi vajalik neis hoida, kuid Vändra ja Halinga piirkonnas on soovitatav alusharidus koondada keskustesse.
- 2020. aastal koostatud taustaanalüüs sündide osas on suhteliselt täpne, küll aga erineb surmade prognoos olulisel määral:

aasta	sünnid		surmad	
	prognoositud	tegelik	prognoositud	tegelik
2020	70	73	67	139
2021	70	75	67	163
2022	69	76	65	135

Seega saab antud analüüsi kasutada kooli minejate prognoosimisel. Küll aga üldine rahvastiku arv on juba praegu väiksem prognoositust.

Üldhariduse korralduse seisukohast saab välja tuua:

- Vaadates asutuste geograafilist paiknemist, koolide õpilaste arvu nii hetkel kui ka perspektiivis ning hariduskulusid, on Põhja-Pärnumaa vallas liiga palju üldhariduskooli;
- Põhikooliõpe on reeglina kohapõhine ja õpilaseränne väike. Väljaspool valda ja piirkonda õpitakse mõnevõrra enam ainult Kaisma piirkonnas (kohapeal on ka ainult 6-klassiline kool). Mujalt käib suhteliselt enam lapsi Tootsi kooli;

- Vändra Gümnaasiumi ja Pärnu-Jaagupi Põhikooli mõjuala ulatub tervele piirkonnale. Väiksemad koolid teenindavad valdavalt asukoha ja ümbruskonna kantide lapsi. Erandina kolmandik lapsi käib Juurikaru Põhikooli Vändra alevist. Tootsi ja Pärnjõe kool on selgelt eelkõige asukohakanti teenindavad koolid;
- Kuue kooli pidamine Põhja-Pärnumaa vallas ei ole kestlik. Tuleviku koolimudeli valikul on erinevaid võimalusi, kuid põhikooliastmes on õpilaste arvult nii praegu kui ka pikas vaates jätkusuutlikud ainult Vändra Gümnaasium ja Pärnu-Jaagupi Põhikool;
- Vändra piirkonnale on piisav üks põhikooliaste, samas arvestades lähtuvalt laste arvust esialgu püsivat paralleelklasside vajadust, võib kaaluda ka ühe nn „rahuliku kooli“ säilitamist. Võttes arvesse geograafilist asukohta ja olemasolevaid ruumitingimusi, siis seda Juurikaru Põhikooli näol, kuid perspektiivis kindlasti mitte 9-klassilise koolina;
- Tootsi piirkonnas on arvestades geograafilist eripära ja tuleviku nõudluse seisukohast vajalik kooli säilitamine. Sõltuvalt reaalsest oma vallast pärinevate õpilaste arvust vajab tulevikus kaalumist, kas kõikides põhikooliastmetes;
- Kaisma piirkonnas on olemasolev ja tuleviku laste arv piisav ainult 3-4 klassiga liitklassidega algkooli pidamiseks;
- Demograafilisest ja geograafilisest aspektist perspektiivi Vändra Gümnaasiumi gümnaasiumiosa õpilaste arvu kasvaks ei ole. Valikumustri säilimisel pole esialgu siiski ette näha ka olulisel määral nõudluse kahanemist. Vändra alevist ja tagamaalt pärit gümnaasiumieas laste arv jääb eeldatavalt kümnendiks 110-130 vahele, misjärel toimub mõningane langus. Eelkõige Halinga, kuid ka Tootsi ja Kaisma piirkonnast pärit gümnaasistidele ei ole Vändra Gümnaasium ei täna ega ka tulevikus tõenäoline valik;
- Põhja-Pärnumaa valla kokkuhoid (õpetajate palga jm kulu - tulu koolikohtade müügist) gümnaasiumiastme sulgemisel on summas u 30 000 eurot aastas. Lisanduvate laste koolituskulude suurus sõltub, kas valitakse riigigümnaasium või mõni munitsipaalkool;
- Arvestades võimaliku kokkuhoiu suhtena Põhja-Pärnumaa valla hariduskulude kogumahtu ja gümnaasiumi olulisust kogukonnale, on gümnaasiumiastme pidamine pigem valla põhimõtteline poliitiline valik. Senimaani, kuni vald on gümnaasiumi pidamisel võimeline tagama riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu, võimalused õpilase arengu toetamiseks ning kooli võimekuse pakkuda lisaks kohustuslikele õppeainetele ka valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt, on see võimalik.

Huviharidus ja noorsootöö:

- Üle poole lastest omandab huviharidust valla muusikakoolides ja Vändra jalgpallikoolis. Halinga piirkonnast käiakse huviharidust omandamas ka Pärnu linna asutustes;
- Pärnu-Jaagupi ja Vändra muusikakoolide õpilaste arv on püsinud stabiilne, mõlema asutuse tagamaa laste arv on ka tulevikus piisav huvihariduskooli pidamiseks;
- Huvitegevuse korraldamisel on efektiivsem tsentraliseeritum toimemudel kui mitmes väikeses asutuses erinevate vähete osavõtjate arvuga ringide korraldamine;
- Teenuse ühtlasema kättesaadavuse tagamiseks on soovitatav muusikakoolide võimaluste laiendamine ka väga madala huvihariduse osalusega Tootsi piirkonda.

Haridusasutuste personali aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- Väikeste asutuste pidamisel on töötajate arv ja tööjõukulu lapse kohta kõrge. Palju on väikese osakoormusega kaetud ametikohti. Töövaldkondade olemasolu või kaetus on asutustes erinev (tugispetsialistid, haridustehnoloog jne). Väikese koormusega spetsialistide leidmine ja hoidmine on keerulisem ning lisaülesandena mingi tööloõgu täitmine ei toeta ametiõppimise kujunemist;

- Praegu on toitlustamine korraldatud viisil, kus kõik asutused (v.a Juurikaru Põhikool ja Tootsi Lasteaed-Põhikool) valmistavad toidu oma köögis. Toidu valmistamine tsentraalselt (maksimaalselt kolmes asukohas) ja vedu võimaldaks kokkuhoidu.
- Lasteaia- ja koolide õpetajate vanusjaotuses on nooremate õpetajate järelkasvu osakaal pigem madal. Piisava järelkasvu ja vanuselise mitmekesisuse tekkeks haridusasutustes on vajalik Põhja-Pärnumaa valla haridusasutuste kasuks otsustama toetavat palgataset ja õppekeskkonda.

Haridusasutuste kinnisvara aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- Alus- ja üldharidusasutuste igapäevases kasutuses olevat kinnisvara on enam kui 24 000 m² - kinnisvara ei ole kohandatud aset leidnud õpilaste arvu vähenemisega. Lähtuvalt Haridus- ja Teadusministeeriumi soovituslikust koolimudelist, on pinnavajadus ühe õpilase kohta u 11 m², on see vallas keskmiselt ligi kaks korda suurem, mitmes asutuses kordades suurem;
- Hoonetes on palju üleliigset ja vähekasutatavat pinda palju (nt klassiruumide suurus võrreldes laste arvuga klassis). Praegu on mittevajaliku pinda hinnanguliselt kokku 7000 m², laste arvu kahanedes see suureneb;
- Olemasolev haridusasutuste kinnisvara on enamuses rajatud nõukogude ajal levinud planeeringupõhimõtete ja ehituskvaliteediga ehk valdavalt väheväärtuslik, osalt ka amortiseerunud ja suurel määral rekonstrueerimata. Ruumide funktsionaalsus ja seisukord on optimaalne ja tänapäevane ainult Pärnu-Jaagupi Põhikoolis ja Juurikaru Põhikoolis;
- Investeeringuvajadus olemasolevate hoonete kaasajastamiseks on vähemalt 15 miljonit eurot. Arvestades valla finantspositsiooni, ei ole olemasoleva põhitegevuse tulemi ja laenuvõime juures sellises mahus investeeringute elluviimine 10 aasta jooksul võimalik. Arvestades ülepinna ja laste madalat arvu mitmes asutuses pole see ka mõistlik;
- Toetusmeetmeid väikekoolide investeeringuvajaduse katmiseks lõppeval programmiperioodil ei olnud ja on vähetõenäoline, et tuleb ka järgneval. Põhja-Pärnumaa vald ei ole võimeline olemasolevaid hooned parandama selles tempos, kui suur on nende väärtuse langus ja tagama investeeringuid olemasoleva seisukorra säilitamiseks. Samas ei ole ka olemasoleva olukorra säilitamine otstarbekas ja mõistliku majandamise seisukohalt põhjendatud.

Haridusasutuste finantseerimise aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- Riigi poolt eraldatav palgatoetus ei kata juba praegu vallas nii põhikooli kui ka gümnaasiumiõpetajate töötasu. Põhikooliõpetajate, juhtide ja tugispetsialistide töötasudeks tuleb vallaelarvest juurde tasuda ligi 270 000 eurot ja gümnaasiumiõpetajate töötasudeks ligi 29 000 eurot;
- Peamine valla eelarve tuluallikas on üksikisiku tulumaks (6,8 miljonit u 51%). Võrreldes Eesti keskmisega on maksutulude osakaal Põhja-Pärnumaa valla eelarves oluliselt madalam ja toetuste osakaal selle võrra kõrgem. 2023. aastal on riigieelarvega seatud õpetaja töötasu alammäär 1740 eurot ehk kasvas võrreldes eelneva aastaga 24%. Suure tõenäosusega jätkub kooliõpetajate töötasu alammäära kasv ka tulevikus;
- Tulenevalt õpetajate palgatoetuse peab tõusma ka lasteaia õpetajate töötasu alammäär, mis on 90% ja magistriskraadiga õpetajatel 100% õpetaja töötasu alammäärast. Õpetajate töötasuga on seotud ka hariduse tugispetsialistid, kelle minimaalne tasu on võrdsustatud õpetajate töötasu alammääraga. Tugispetsialiste oleks haridustoetuse ümberjagamisel võimalik tasustada õpetajate palgatoetusest;
- 2023. a valla eelarves planeeritud põhitegevuse tulemi on 20 620 eurot ehk vaid 0,124% põhitegevuse tulude mahust. Planeeritud vaba netovõlakoorumus 2023. aasta lõpuks on 5 miljonit eurot, netovõlakoorumuse määr 30%.
- Maksumaksjad moodustavad 45% elanikkonnast, kusjuures tööeline elanikkond (19-64 aastased) moodustavad valla elanikkonnast 56,3%. Kui Eestis keskmiselt on maksumaksjate arv viimase kümne aasta jooksul kasvanud 14%, siis Põhja-Pärnumaa vallas on see 7% vähenenud.
- Maksumaksja keskmine brutotulu Põhja-Pärnumaa vallas (2022. a 1354 eurot kuus) on oluliselt madalam Eesti keskmisest (1654 eurot kuus). Viimasel kümnendil on olnud tulu kasvutempo kõrgem Eestis keskmiselt 1,77%, Põhja-Pärnumaal 1,68%, seega suhteline sissetulekute vahe on suurenenud

(100 eurolt 300 eurole). Väliskeskkonnast tuleneb jätkuv surve valla kulude kasvuks palgakasvu, hindade kallinemise ja valla poolt osutatavate teenuste mahu suurenemise näol;

- Valla jooksva majandamise ja vähegi arvestatava investeerimise võimekuse saavutamiseks on vaja oluliselt parandada Põhja-Pärnumaa valla tulubaasi;
- Valla eelarve jaotuses tegevusvaldkondade lõikes on konkurentsitud suurim osa valla põhitegevuse kuludest seotud just haridusvaldkonnaga (56%). Arvestades tõsiasja, et „võtta saab ainult sealt, kus võtta on“, on olulist mõju omavaid kokkuhoiukohti ka haridusvaldkonnas. Samas ei saa haridusasutuste ümberkorraldamist vaadata lahus valla kinnisvara ja teiste asutuste võrgu üldisest ümberkorraldusest.

Arvestades laste arvu lasteaedades ja õpilaste arvu üldhariduskoolides, oluliselt pinnavajadusi ületavat ja investeringuid eeldavat kinnisvara ja demograafilisi trende, on Põhja-Pärnumaa vallal otstarbekas teha olulisi muudatusi koolivõrgus.

Ilma põhimõtteliste muudatusteta haridusvõrgus (jt avalike teenuste pakkumisel) on Põhja-Pärnumaa vallal juba lähiaastatel väga keeruline tagada Eesti seadustega kohalikule omavalitsusele pandud ülesannete kvaliteetset täitmist.

Põhja-Pärnumaa valla põhimõtteline küsimus haridusvõrgu ümberkorraldamisel lähtub tasakaalupunkti otsimisest skaalal: asukoht võimalikult kodu lähedal (olemasoleva koolivõrgu säilitamine) versus rahalised võimalused palkade, õppesisu ja õppetingimuste parandamiseks.

Haldusreformi järgselt eeldatakse omavalitsustelt suuremat võimekust, seda ka haridusvaldkonnas. Ootus on, et omavalitsus ei tegele pelgalt „pidamise“, vaid ka suudab sisuliste tegevuste koordineerimise eest vastutuse võtta. See tähendab, et lisaks haridusvõrgu korrastamisele tuleb Põhja-Pärnumaal tähelepanu suunata sisuküsimustele.

Haridus ja noorsootöö avavad iga õppija võimed ja toetavad teda viisil, mis tõstab ta „katustest kõrgemale“.

Haridusstrateegia lähtepunktiks on nüüdisaegne õpikäsitus, mis asetab kõige keskmesse õppija. See tähendab, et ta on teadlik iseendast ja pakutavatest võimalustest nii haridusasutuses kui väljaspool. Tema õpiteekond on paindlik ja arvestab iga õppija personaalsete erisuste ning vajadustega. Samuti on tal võimalik oma haridustee kujundamisel kaasa rääkida, mis eeldab oma tulemuste eest teadliku vastutuse võtmist.

Süsteemi osad – lasteaiad, koolid, huvikoolid ja noortekeskused – moodustavad igal tasandil toimiva ning strateegiliselt juhitud terviku. Nad pakuvad mitmekesiseid valikuid alates lasteaiast lõpetades mitteformaalse hariduse ja vabatahtliku tegevusega.

Haridussüsteemi läbinule on avatud kõik valikud.

Haridus- ja noortevaldkonna missioon on iga Põhja-Pärnumaa lapse ning noore mitmekülgse arengu toetamine just talle sobival moel.

E1. Õppimine on isikukeskne ja toetab õppija igakülgset arengut.

Soovitud seisund

Haridus- ja noortevaldkonnas rakendatakse isikustatud lähenemist, mis sisaldab nii formaalset kui ka mitteformaalset õpet. Igale lapsele ja noorele on tagatud igakülgne tugi – andekaid „kiirendatakse“ ja abivajajaid aidatakse järele. Vajalik info liigub osapoolte vahel tõrgeteta (lapse ja noorega ühest astmest ning asutuste vahel kaasa).

Haridus- ja noortevaldkonna osapooled on teadlikud viimastest uuendustest ja rakendavad neid parimal võimalikul moel. Õppimise ja õpetamise mudelid tagavad tulevikutöö universaalsete oskuste ning väärtushinnangute kujunemise, võimaldades õppijatel kiirelt muutavas maailmas konkurentsivõimelisena püsida.

Õppijad võtavad oma tulemuste eest ise vastutuse ja teadvustavad oma rolli õppeprotsessis.

E2. Haridus- ja noortevaldkonnas töötavad innustunud ja pädevad inimesed.

Soovitud seisund

Asutused on hästi ja uuendusmeelselt juhitud. Organisatsioonikultuur on avatud ja töötajate personaalset arengut edendav.

Töötajad on pädevad oma ala spetsialistid, kes teevad oma tööd suure pühendumusega, olles õppijaile positiivseks eeskujuks. Nad tahavad ja suudavad kaasas käia kiirelt muutuva keskkonna nõudmistega.

Kindlustatud on kõikide valdkondade töötajate olemasolu ja järelkasv – töö haridussüsteemis on lugupeetav ning motiveeriv.

E3. Asutuste võrk on tasakaalus ja keskkond on tänapäevastele ootustele vastav.

Soovitud seisund

Haridusvõrk vastab valla elanikkonna suurusele ja paiknemisele, olles omavalitsusele rahaliselt jõukohane. Jätkusuutmatute asutuste tegevus on lõpetatud ja vabanenud ressursid suunatud teiste asutuste arendamisele. See on muutnud keskkonna meeldivaks, turvaliseks ja tänapäevastele ootustele vastavaks.

Gümnaasiumiharidus on mitmekülgne ja pakub õppijaile valikuvõimalusi. Huvikoolid ja peamiselt üldhariduskoolides pakutavad huviringid lähtuvad noorte vajadustest ning tagavad neile mitmekülgse arengu. Noorte vaba aega ja eneseteostust täiendab korras noortekeskuste võrgustik.

Transport on korraldatud selliselt, et tagatud on kõikide õppijate mugav ligipääs asutustele.

Haridus- ja noortevaldkonna tegevused valla arengukavas viiakse ellu läbivatest põhimõtetest juhitud. Nendeks on:

- Koostöö – Põhja-Pärnumaa on ühte hoidev omavalitsus. Piirkondlike erisusi arvestatakse, kuid omavahel ei konkureerita, vaid arendatakse teineteise tugevaid külgi;
- Sihikindlus ja läbimõeldus – otsuseid tehakse pikaajalist visiooni, mitte päevapoliitikat silmas pidades, isegi kui need mõnikord ei taga kiiret edu. Otsuste tegemisse kaasatakse kõik asjasse puutuvad huvigrupid.